

Wonen en werken. In een veilige,
gezonde en duurzame leefomgeving.

Begroting 2026

Vastgesteld door het AB op 10 juli 2025

Inhoud

I	Algemene doelstellingen en ontwikkelingen	2
1.	Inleiding.....	2
2.	Missie, visie en kernwaarden	2
3.	Bestuur	3
4.	Planvorming	4
5.	Ontwikkelingen.....	5
6.	Financiële uitgangspunten van de begroting 2026	5
II	Kritische prestatie-indicatoren	7
1.	Algemene kentallen.....	7
2.	Vergunningen en meldingen	8
3.	Toezicht en handhaving	8
4.	Beoordeling en beschikkingen bodem.....	9
III	Financiën.....	10
1.	Algemeen	10
2.	Baten	12
3.	Lasten	13
4.	Reserves	15
IV	Paragrafen.....	16
1.	Inleiding.....	16
2.	Weerstandvermogen en risicobeheersing	16
3.	Onderhoud kapitaalgoederen	20
4.	Financiering.....	21
5.	Bedrijfsvoering.....	23
V	BIJLAGEN	30
Bijlage 1	Omzet 2025 en 2026	30
Bijlage 2	Informatie voor verbonden partijen	31
Bijlage 3	Balans meerjarig	32
Bijlage 4	Begroting 2026 Structureel en incidenteel	34

I Algemene doelstellingen en ontwikkelingen

1. Inleiding

De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) bestaat sinds 2011. De gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland bundelen sindsdien hun krachten bij de uitvoering van omgevingstaken: vergunningen, toezicht en handhaving en de inhoudelijke expertise die nodig is om deze taken goed uit te kunnen voeren en gemeenten en provincie te kunnen adviseren bij hun ambities in de leefomgeving: beleid, plannen en lokale regelgeving.

OZHZ werkt continu aan het verder verbeteren van de kwaliteit van zijn dienstverlening. Extra aandacht is er voor de relatie met de bestuurlijke en ambtelijke opdrachtgevers en de professionaliteit van de bedrijfsvoering. Een landelijk en een provinciaal traject geven bovendien al enige tijd impulsen voor verdere verbetering en optimalisering.

2. Missie, visie en kernwaarden

“De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid draagt bij aan een veilige, gezonde, duurzame en leefbare omgeving.”

Missie

“OZHZ voert omgevingstaken uit voor de provincie Zuid-Holland en de gemeenten in Zuid-Holland Zuid. OZHZ verleent vergunningen, houdt toezicht, handhaaft waar nodig en handelt klachten af. Specialisten op het gebied van lucht, geluid, bodem en externe veiligheid ondersteunen bij het opstellen van ruimtelijke plannen. Ook houdt OZHZ toezicht op natuurgebieden in de provincie. OZHZ voert deze taken efficiënt en met kennis van het gebied uit en draagt daarmee bij aan een veilige, gezonde, duurzame en leefbare omgeving.”

Visie

“OZHZ creëert samen met de gemeenten en de provincie een veilige, gezonde, duurzame en economische vitale leefomgeving voor inwoners en bedrijven. De medewerkers van OZHZ doen dat op een transparante, oplossingsgerichte, efficiënte wijze, met kennis van het gebied. De focus ligt daarbij op het leveren van een concrete bijdrage aan maatschappelijk gewenste ontwikkelingen. OZHZ biedt daarvoor een professionele werkomgeving, geeft ruimte aan de eigen ontwikkeling en stimuleert integraal denken en handelen.”

OZHZ legt in 2025 een voorstel voor aan het bestuur om de missie en visie te actualiseren, en daaraan ook een strategie en een slogan te koppelen. De achtergronden hiervan zijn als volgt.

Omgevingsdiensten werken namens de gemeenten en provincie in een dynamische omgeving. Maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van circulariteit, klimaat, energiegebruik en natuur, technologische ontwikkelingen bij bedrijven, de woningbouwopgave en veranderingen in wet- en regelgeving maken dat het werk steeds complexer wordt, en ook steeds meer afhankelijk van goede data. OZHZ bereidt zich hierop voor, samen met zijn deelnemers, andere omgevingsdiensten, medeoverheden en maatschappelijke partners. Extra opgave voor de organisatie is bovendien het vinden en behouden van goede en ervaren medewerkers en, met het oog op 2026 en verder, het beheersbaar houden van de kosten onder gelijktijdige continuering van de kwaliteit van de dienstverlening.

Mede vanwege deze ontwikkelingen concludeerde de externe visitatiecommissie eind 2023 dat zij geen beeld had gekregen waar OZHZ over 5 jaar wil staan. Of dat OZHZ een aantal perspectieven of scenario's voor de toekomst heeft verkend. Het bestuur gaf toen aan de organisatie daar ook niet op te bevragen, maar dat dit misschien wel ten onrechte was. Naar het oordeel van de visitatiecommissie kan het ontwikkelen van dit soort perspectieven of scenario's bijdragen aan integraal werken en het vermogen van OZHZ vergroten om proactief op ontwikkelingen in te spelen. En samen met bestuur en deelnemers na te gaan wat er moet gebeuren om de gewenste toekomst dichterbij te brengen en daarin meer focus aan te brengen. De visitatiecommissie verwees daarbij ook naar het traject van de samenwerkende vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland.

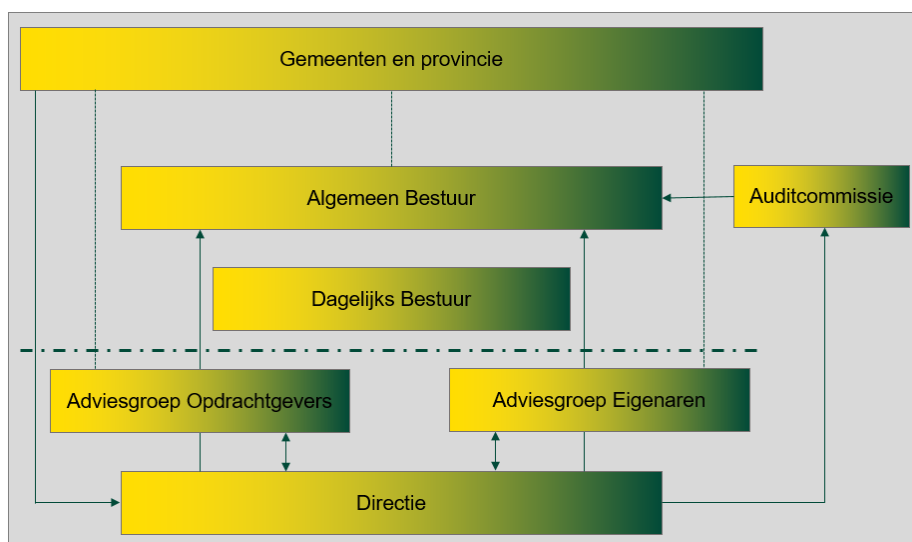
3. Bestuur

OZHZ is een gemeenschappelijke regeling. De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het beheer van de dienst en de algemene kwaliteit van werken ligt bij het dagelijks bestuur (DB). De gemeenten en de provincie zijn individueel opdrachtgever van OZHZ en zijn ook elk voor zich bestuurlijk verantwoordelijk voor het uitvoeringsbeleid van de taken die OZHZ voor hen uitvoert. Het opdrachtgeverschap voor regionale taken en programma's en de zorg voor een uniform uitvoeringsbeleid ligt bij het algemeen bestuur (AB).

Naast het DB en AB heeft OZHZ een auditcommissie. Deze bestaat uit 3 leden van het AB, die geen DB-leden zijn. Deze commissie adviseert het AB over financiële zaken en bedrijfsvoeringsaspecten, in het bijzonder over de gang van zaken rond beleid en de financiële zaken die ermee samenhangen (planning en controlcyclus). De auditcommissie richt zich op alle activiteiten die van belang zijn voor een adequate beheersing van OZHZ op het gebied van rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid ten aanzien van de kaderstellende en controlerende verantwoordelijkheid van het AB.

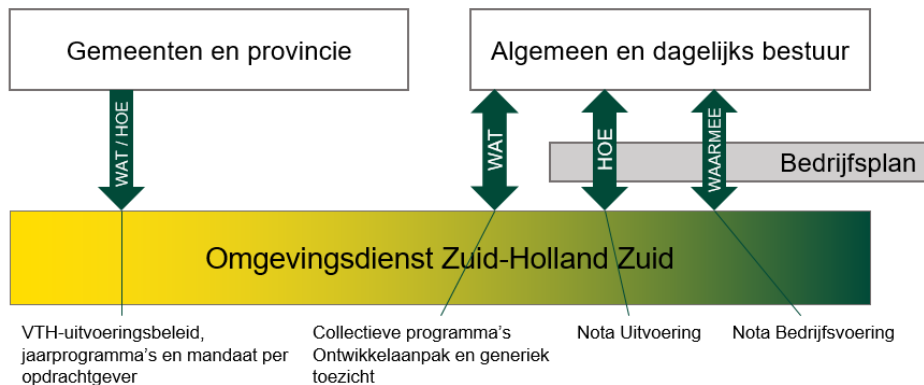
De directeur van OZHZ legt over het functioneren van de dienst verantwoording af aan het DB. Bij de voorbereiding van de vergaderingen van DB en AB adviseren twee adviesgroepen de directie:

- Vanuit de collectieve opdrachtgeversrol: de Adviesgroep Opdrachtgevers (AGO).
- Vanuit de eigenaarsrol: de Adviesgroep Eigenaren (AGE).

4. Planvorming

Het AB is zowel collectief eigenaar als collectief opdrachtgever. OZHZ werkt met vier vormen van plannen.

1. *Individuele jaarprogramma's gemeenten en provincie*

De opdrachten voor OZHZ (wat) staan in de individuele jaarprogramma's per gemeente en provincie.

2. *Collectieve programma's: Ontwikkelaanpak 2022 – 2025 en Generiek Toezicht*

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien daarnaast in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. Deze opgaven zijn van dermate omvang en belang dat gekozen is voor een programmatische, doelgerichte aanpak. Voor 2022 tot en met 2025 heeft OZHZ meerdere programmalijnen, die aansluiten op wat de regio het hardst nodig heeft, wat op rijksniveau speelt en die passen in de huidige collegeprogramma's. Deze aanpak (de 'innovatieagenda' van OZHZ) bestaat 4 programma's:

- Werken met de Omgevingswet.
- Toekomstgerichte gebiedsontwikkeling.
- Samen meer grip op milieuschade.
- Beter benutten van data.

De ontwikkelaanpak werkt met jaarschijven. Dit maakt een meerjarige aanpak mogelijk. We behouden daarmee ook flexibiliteit (en dus ook budgetruimte) om in te spelen op actuele opgaven. De Ontwikkelaanpak wordt in 2025 geëvalueerd.

Generiek toezicht betreft projectmatig en activiteit gericht toezicht bij gemeentelijke bedrijven in de hele regio Zuid-Holland Zuid. Met ingang van 2025 staat het generieke toezicht in het Programma Toezicht Midden, op basis van de nieuwe Nota VTH.

3. *Nota Uitvoering*

De wijze waarop de dienst inhoudelijk de taken uitvoert (het hoe) staat in het uitvoeringsbeleid dat de gemeenten en provincie zelf hebben vastgesteld. In 2024 is aan elke gemeente gevraagd de herziene 'Nota Vergunningen, Toezicht & Handhaving (VTH) voor de gemeentelijke taken door OZHZ 2025 – 2028' vast te stellen. Voor provinciale taken werkt OZHZ aan de hand van het provinciale uitvoeringsbeleid. Alle gemeenten en de provincie passen bovendien de *Landelijke Handhavingstrategie Omgevingsrecht* toe voor de taken die OZHZ voor hen uitvoert.

Het bestuur van OZHZ is zelf niet bevoegd om uitvoeringsbeleid vast te stellen voor de uitvoering van de VTH-taken. Vanuit communicatieve aspecten is wel een Nota Uitvoering vastgesteld, die de beleidskaders van gemeenten en provincie samenvat en nieuwe ontwikkelingen benoemt. OZHZ actualiseert de Nota Uitvoering in 2025.

4. *Nota Bedrijfsvoering*

De Nota Bedrijfsvoering geeft de meerjarige kaders voor de bedrijfsvoering. Op grond van deze kaders richt OZHZ zijn organisatie in. Zo wordt de effectieve en efficiënte uitvoering van de taken structureel geborgd. De kaders maken het ook mogelijk om adequaat in te spelen op de uitdagingen van de toekomst. Tot slot biedt de nota duidelijkheid over de afspraken die OZHZ individueel kan maken met de opdrachtgevers.

De nota geldt voor de periode 2022 - 2026. Landelijke en regionale ontwikkelingen maken dat de nota toe is aan actualisering. OZHZ pakt dit in 2025 op.

5. Ontwikkelingen

In de richtlijnen voor de begroting 2026 (AB 28 november 2024) benoemden we de meest relevante ontwikkelingen:

- Ombuigingen en overige financiële opgaven. OZHZ werkt de door het AB gegeven bestuursopdracht inzake de financiële ombuigingen in 2025 verder uit en rapporteert erover in de BURAPs.
- Kwaliteitsimpuls vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies (VTHA). Dit betreft het voldoen aan de robuustheidseisen voor omgevingsdiensten, de implementatie (waar nodig) van de follow-up van het IBP-VTH, de versterking van de samenwerking met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland en verder implementatie van de Nota VTH.
- Als inhoudelijke onderwerpen zijn genoemd: Zeer Zorgwekkende stoffen, effecten van de Omgevingswet, het regionaal uitvoeringsniveau voor bodemtaken, de Circulaire agenda en Energiebesparing. Aanvullend is in de voorjaarsnotabrief van OZHZ aan de gemeenten het onderwerp indirecte lozingen / Kaderrichtlijn Water toegevoegd.

6. Financiële uitgangspunten van de begroting 2026

De gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in de regio Zuid-Holland Zuid werken met eenduidige kaders voor de begroting. Daarnaast stelt de provincie Zuid-Holland (PZH) jaarlijks de provinciale (financiële) uitgangspunten op en aandachtspunten voor de meerjarenbegroting. Op grond van de regionale en provinciale kaders beslist het AB elk jaar in november over de kaders of richtlijnen voor de begroting van het jaar t+2 van OZHZ.

Het AB stelde op 28 november 2024 de kaders (richtlijnen) voor de begroting 2026 vast. Deze zijn de basis voor de voorliggende begroting. Het besluit van het AB was als volgt.

1. Het AB stelde de inhoudelijke onderwerpen voor de begrotingsrichtlijnen 2026 vast. Deze zijn verwerkt in de voorjaarsbrief die OZHZ in maart 2025 stuurde naar de gemeenten en provincie. De daarin opgenomen onderwerpen zijn hiervoor al samengevat.

2. Inzake de indexering besloot het AB als volgt:

- Het uurtarief 2026 te indexeren met 3,04%. Daarnaast een besparing door te voeren van 2,7%. Per saldo bedraagt de tariefontwikkeling daarmee 0,34%.
- Het uurtarief 2026 komt daarmee uit op € 112,83.
- De budgetten wettelijke taken (jaarprogramma's) en inwonerbijdrage 2026 te indexeren met 0,34%.
- De budgetten wettelijke taken (jaarprogramma's), inwonerbijdrage én tarieven 2026 te indexeren met 0,34%.
- Indien opdrachtgevers hun jaarprogramma niet of met een lager percentage indexeren, dit te beschouwen als een volumetaakstelling waarop de frictiebepaling van de bijdrageverordening OZHZ van toepassing is.

3. Verder besloot het AB:

- De collectieve bijdrage voor de asbestdaken (€ 75.000 vanaf 2025) te beëindigen en de collectieve bijdrage voor de ontwikkelaanpak te verminderen met € 100.000 vanaf 2026. Het besluit over de beëindiging van de bijdrage aan E-noses (€ 80.000 vanaf 2026) wordt in de loop van 2025 aan het AB voorgelegd. Dit is al verwerkt in de voorliggende begroting.
- De besparingen in 2025 ten gevolge van de regionale taakuitvoering bouwtaken gemeente Hardinxveld-Giessendam (0,3%) en externe budgetten (0,3%) in te zetten om het weerstandsvermogen versneld op te bouwen. In totaal gaat het om een bedrag van € 190.000.

II Kritische prestatie-indicatoren

1. Algemene kentallen

Het AB heeft in de bijdrageverordening de kaders voor financiën en kwaliteit opgenomen. In de algemene prestatie indicatoren is de naleving van deze verordening opgenomen. Naast het rapporteren van (financiële) gegevens als zodanig, is ook het tijdig bespreken en tussentijds informeren en communiceren met de opdrachtgevers een belangrijke algemene prestatie indicator.

Met de deelnemers zijn prestatieafspraken gemaakt. OZHZ moet deze afspraken binnen een bandbreedte van 90% - 110% realiseren. Essentieel voor het behalen van de omzetdoelstelling is de productiviteit van de medewerkers. Voor een sluitende exploitatie van OZHZ is het noodzakelijk dat de productieve medewerkers voor gemiddeld 1.381 uur per FTE productief zijn. De gemiddelde productiviteit is 1.381 uur per FTE.

De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke (VTH) taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor de adviestaken geldt dat er tot dusver geen sprake is van een verplichting voor gemeenten om opdrachten bij OZHZ neer te leggen. Tegen deze achtergrond hanteert OZHZ de doelstelling van een gemiddelde flexibele schil van 10%. Het aandeel overhead (ondersteuning en management) wordt begrensd op 27,3% van de totale formatie, inclusief de capaciteit van de flexibele schil met overheadtaken. Zie hierover de Nota Bedrijfsvoering.

Vanuit het Interbestuurlijk Programma voor de versterking van het VTH-stelsel wordt sinds 2024 gerapporteerd over een tweetal aanvullende prestatie-indicatoren:

- De landelijke robuustheidscriteria, waartoe onder andere ook behoren de VTH-kwaliteitseisen waarover OZHZ al enkele jaren rapporteert.
- De uitvoering van het plan van aanpak vanwege de externe visitatie.

Speerpunt	Prestatie indicator
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening), de landelijke robuustheidscriteria en het plan van aanpak vanwege de externe visitatie	Taakuitvoering van OZHZ voldoet aan de landelijke robuustheidscriteria. Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 90-110% van het jaarprogramma. Volumeafspraken voor de uitvoering van de wettelijke en additionele wettelijke taken voldoen aan de afgesproken bandbreedten. Projecten uit het plan van aanpak vanwege de externe visitatie worden volgens planning uitgevoerd.
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	2 maal per jaar voortgangs- en 1 maal per jaar jaarrapportages volgens planning in jaarprogramma.
Periodiek overleg met de opdrachtgever	1 maal per 2 maanden vindt gesprek met de gedeputeerde plaats. 2 maal per jaar met wethouders. 1 maal per 4 maanden ambtelijk MARAP-overleg.
Klanttevredenheid	Het gemiddelde van het klanttevredenheidsonderzoek is minimaal een 7.
Productiviteit	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.381 uur.
Flexibele schil	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 10%.

Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%.
Ziekteverzuim	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.

OZHZ levert expertise op het gebied van o.a. geluid, lucht, bodem, externe veiligheid, energiebesparing en circulaire economie aan de gemeenten en provincie voor het ontwikkelen, inrichten en beheren van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Om de kwaliteit van de producten, waarvoor geen wettelijke termijn bestaat en ook een toets bij de rechter niet van toepassing is, te beoordelen is een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) de beste aanpak (indien een geschikte applicatie weer beschikbaar is). OZHZ voert regulier klanttevredenheidsonderzoek uit met behulp van projectevaluaties voor de adviestaken.

2. Vergunningen en meldingen

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten beoordeeld worden op juistheid en volledigheid. De door de inwoners en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en leiden bij volledigheid en juistheid tot een bevestigingsbrief of een beschikking.

Speerpunt	Prestatie indicator
Tijdige vergunningverlening	<u>Vergunningen onder de Omgevingswet</u> : 95% van de vergunningen wordt binnen de wettelijke termijn verleend. <u>Bodembeschikkingen</u> : Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.
Juridische kwaliteit	99% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.

3. Toezicht en handhaving

OZHZ voert in opdracht van gemeenten en provincie toezichts- en handhavingstaken uit. Hierbij hanteert OZHZ de landelijke handhavingstrategie die alle gemeenten en de provincie als onderdeel van hun uitvoeringsbeleid hebben vastgesteld. Kritische prestatie-indicatoren in deze zijn de toezichtdichtheid (TD) en naleving (NA). Deze zijn als volgt omschreven:

- TD is het percentage uitgevoerde planmatige controles in een verslagperiode ten opzichte van het aantal geplande controles in het jaarprogramma.
- NA is het aantal uitgevoerde initiële controles zonder overtredingen ten opzichte van het aantal uitgevoerde initiële controles aan het einde van een verslagperiode.

Speerpunt	Prestatie indicator
Toezichtdichtheid en naleving provincie	<u>Provincie Grijs:</u> TD grijs = 100% NA grijs >= pm <u>Provincie Groen:</u> TD groen = 100% NA groen >= pm
Toezichtdichtheid en naleving gemeenten	<u>Gemeenten:</u> TD = 100% NA Risico Midden >= 30% NA overig >= 70%
Juridische kwaliteit	80% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.

4. Beoordeling en beschikkingen bodem

OZHZ levert expertise op het gebied van geluid, lucht, bodem en externe veiligheid aan de gemeenten en provincie voor het ontwikkelen, inrichten en beheren van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Om de kwaliteit van de producten, waarvoor geen wettelijke termijn bestaat en ook een toets bij de rechter niet van toepassing is, te beoordelen is een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) de beste aanpak. OZHZ voert regulier klanttevredenheidsonderzoek uit met behulp van projectevaluaties voor de adviestaken.

Voor de beoordelingen en beschikkingen bodem voert OZHZ periodiek een klanttevredenheidsonderzoek uit, omdat bij deze taak sprake is van een relatief kleine klantenkring. OZHZ rapporteert hierover alleen in de jaarstukken en niet in de tussentijdse rapportages.

Beoordeling en beschikking bodem	
Tijdigheid	Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.
Risicobeheersing	99% van de in mandaat genomen besluiten blijft in stand in bezwaar, beroep of hoger beroep.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7.

III Financiën

1. Algemeen

De ontwerpbegroting 2026 is gebaseerd op de door het AB vastgestelde begrotingsrichtlijnen 2026 (zie I, paragraaf 6). Onderstaande tabel geeft het meerjarige begrotingsbeeld.

Begroting 2025-2029 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Realisatie 2024	Primaire begroting 2025	Aangepaste begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Baten							
Inwonerbijdrage	2.508.571	2.614.768	2.615.419	2.624.311	2.624.311	2.624.311	2.624.311
Wettelijke taken	29.032.507	28.320.921	32.064.082	31.347.586	31.347.586	31.347.586	31.347.586
Offerte- en subsidietaken	2.756.505	2.481.048	3.252.289	2.364.169	2.150.812	2.150.812	2.150.812
Overige baten	272.239	52.130	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	34.569.822	33.468.867	38.131.790	36.536.066	36.322.709	36.322.709	36.322.709
Lasten							
Personeelskosten	29.011.241	26.784.015	31.830.957	30.405.917	30.237.849	30.266.355	30.258.176
Kapitaallasten	443.930	512.631	521.116	430.399	459.494	430.988	439.167
Ondersteuning SGD	1.827.958	2.126.904	1.937.279	1.996.172	1.996.172	1.996.172	1.996.172
Huisvesting	610.074	817.880	756.896	773.548	773.548	773.548	773.548
Overige bedrijfskosten	1.680.082	1.887.982	1.862.786	1.879.317	1.879.317	1.879.317	1.879.317
Additionele productkosten	661.105	1.019.602	923.469	795.619	795.619	795.619	795.619
Onvoorzien	1.997	165.745	189.163	181.405	180.710	180.710	180.710
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	34.236.387	33.314.760	38.021.665	36.462.377	36.322.709	36.322.709	36.322.709
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	333.435	154.107	110.125	73.689	-0	0	-0
Onttrekkingen aan reserves	270.669	-	-	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	604.104	154.107	110.125	73.689	-0	0	-0

Bedragen in €

De begroting is meerjarig in evenwicht.

Het positieve bedrijfsresultaat in 2024 wordt aangewend voor het aanvullen van het weerstandsvermogen. Daarmee komt het weerstandsvermogen ultimo 2025 weer op het vereiste niveau. Het voldoet daarmee ook weer aan de landelijke robuustheidseisen voor omgevingsdiensten.

Met ingang van 2026 geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen ook dat de notitie overhead van toepassing is. Het BBV schrijft voor dat kosten van bedrijfsvoering (in BBV-terminen 'Overhead') afzonderlijk worden begroot en verantwoord. In bijlage 4 is de begroting 2026 enerzijds verdeeld naar structureel en incidenteel en anderzijds naar overhead en primair. De door het Algemeen Bestuur op 20 maart 2025 vastgestelde nota Overhead vormt de basis hiervoor.

Financieel technische uitgangspunten

Bij het opstellen van de financiële begroting 2026 en het financieel meerjarenperspectief zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Baten

De ramingen voor de baten zijn gebaseerd op:

- De jaarprogramma's 2025 van Gemeenten en Provincie wat resulteert in een verwacht werkaanbod van ca. 314.000 declarabele uren.
- De begroting 2025.
- Het vastgestelde tarief ad € 112,83 per uur.
- De vastgestelde realisatiecijfers 2024.

OZHZ heeft voor het jaar 2026 voor het eerst de incidentele omzet uit het jaar 2025 voor 70% doorgetrokken als zijnde "structureel". Op basis van het verleden is de constatering namelijk dat deze incidentele omzet een structureel karakter heeft. Op basis van het voorzichtigheidsprincipe hebben we 70% van deze omzet doorgetrokken. Dit biedt OZHZ mede in het kader van benodigde bezuinigingen op met name externe inhuur de mogelijkheid om hier vast personeel op in dienst te nemen. In de bijdrage van de deelnemers is dit echter nog niet verwerkt (zie ook bijlage 1), zodat het voor de deelnemers incidenteel blijft. De frictiebepaling uit de bijdrageverordening is hierop niet van toepassing.

Lasten

- Conform de september-circulaire 2024 d.d. 17 september 2024 is rekening gehouden met een gemiddelde loonkostenstijging met behulp indexcijfer cf. prijs overheidsconsumptie, beloning medewerkers ad 3,4%.
- Conform de september-circulaire 2024 d.d. 17 september 2024 is rekening gehouden met een gemiddelde prijsstijging met behulp indexcijfer cf. prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc) ad 2,2%.
- De vastgestelde realisatiecijfers 2024.
- Het hiervoor, onder 'Baten', beschreven werkaanbod vraagt een benodigde formatie voor het primaire proces van 226,5 fte (die we met vast en flex realiseren).
- Er wordt rekening gehouden met een declarabiliteitsnorm van 1381 uur per fte.
- Het BBV schrijft voor dat kosten van bedrijfsvoering (in BBV-termen 'Overhead') afzonderlijk worden begroot en verantwoord. Volgens de definitie van het BBV worden tot de bedrijfsvoering gerekend "Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces";
- De formatieomvang van bedrijfsvoering bedraagt 65,2 fte.
- Om mogelijke tegenvallers adequaat te kunnen opvangen wordt rekening gehouden met een post onvoorzien van € 181.000. Deze post staat ter beschikking van het dagelijks bestuur.
- De effecten van een mogelijke nieuwe CAO zijn als volgt ingeschat:
 - o 01-04-2025: 4,05%.
 - o 01-01-2026: 2,00%.
 - o 01-04-2026: 0,60%.

2. Baten

Inwonerbijdrage (€ 2,6 mln.)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget, te zien als een algemeen dekkingsmiddel. De inwonerbijdrage heeft een omvang van € 2,6 mln. Vanuit de inwonerbijdrage worden gedekt:

- Kosten voor instandhouding van het bestuur en bedrijfsvoering van de dienst.
- De taken en werkzaamheden van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs, die indirect ten goede komen aan alle opdrachtgevers en producten, zoals relatiebeheer, kwaliteitszorg, externe communicatie en rapportages, etc.
- De regionale uitvoering van de wachtdienst.

Wettelijke taken (€ 31,3 mln.)

De wettelijke taken omvatten producten en prestaties die per kwartaal op voorschotbasis bij de opdrachtgevers (gemeenten en provincie) in rekening worden gebracht. Het regionaal uitvoeringsniveau (RUN) vormt daarbij het bestuurlijke vastgestelde kader. Jaarlijks vindt nacalculatie plaats aan de hand van de geleverde prestaties. De wettelijke taken Bouw- en Woningtoezicht worden eveneens op voorschotbasis bij de opdrachtgevers in rekening gebracht. Het betreft de PZH en de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam en Molenlanden¹.

De omzetraming is gebaseerd op de meerjarige doorwerking van de jaarprogramma's. Bijlage 1 bevat het overzicht van de jaarprogramma's per opdrachtgever.

In de aangepaste begroting 2025 is duidelijk te zien dat ten opzichte van de primaire begroting 2025 de baten sterk zijn toegenomen met ruim € 4,6 mln. Dit wordt verklaard door zowel toegenomen omzet op wettelijke taken van zowel de gemeenten (als voorbeeld de overdracht van de bouwtaken door de gemeente Hardinxveld-Giessendam naar OZHZ) als provincie maar ook op de offerte- en subsidietaken. Dit betreft dan ook deels incidentele baten die we dan structureel niet kunnen verwerken in de meerjarige prognose waardoor de langdurige baten daalt van € 38,1 mln naar € 36,5 mln.

Voor nadere informatie wordt verwezen naar deel I, paragraaf 5. Ontwikkelingen.

Offerte en subsidietaken (€ 2,4 mln.)

Opdrachtgevers verstrekken op basis van een offerte of programma een opdracht voor een specifiek advies of onderzoek. Afrekening vindt plaats op basis van gerealiseerde kosten of een vaste opdrachtsom.

Daarnaast ontvangt OZHZ subsidiebijdragen of kan er sprake zijn van detachering van personeel. In de raming is ook rekening gehouden met BRIKS²-taken die worden uitgevoerd voor de provincie Zuid-Holland en de DCMR. Uitgangspunt voor de structurele raming is de realisatie van afgelopen jaren en de ontwikkelingen die inmiddels realistisch worden ingeschat (bijv. toekenning van subsidies). In 2025 is sprake van een totale omzet ad € 3,3 mln waarvan € 1,2 mln incidenteel is. Dit betekent voor 2026 en later dat we vooralsnog uitgaan van een structurele omzet ad € 2,1 mln (en voor het jaar 2026 specifiek nog incidenteel een bedrag voor SPUK energie ad € 213.000).

¹ Het betreft enkel de uitvoering van toezicht bouw.

² Vergunningverlening en toezicht met betrekking tot bouwen, reclame, inrit, kappen en slopen.

Overige baten (€ 200.000)

Dit betreft renteopbrengsten. De realisatie van 2024 laat een opbrengst zien van € 272.000,-. Het is aannemelijk om deze opbrengst met inachtneming van enige voorzichtigheid meerjarig te verwerken.

3. Lasten

Personeelskosten (€ 30,4 mln.)

De personeelskosten zijn gebaseerd op de vaste formatie (€ 26,3 mln.) en de flexibele capaciteit (€ 2,0 mln.) van OZHZ. De salarislasten zijn berekend op basis van de werkelijke loonkosten. Daarbij is rekening gehouden met schaafrictie, individuele rechten, pensionering en de verwachte CAO wijziging voor de jaren 2025 tot en met 2026. Wij hebben deze CAO wijziging ingeschat op een wijziging van 6,65% over de jaren 2025 en 2026.

We gaan voor de begroting 2026 uit van een verhouding vast/flex van 90%/10% en bouwen dit in de jaren 2027 tot en met 2029 resp. af naar 94%/6%, 94,5%/5,5% en 95%/5%.

Een gezonde verhouding tussen het structurele en incidentele budget brengt OZHZ beter in staat om een robuuste organisatie op te bouwen rondom de kerntaken. Daarnaast vormt het voor OZHZ een uitdaging om de vaste formatie te kennen werven/behouden waardoor soms inhuur de enige oplossing is op korte termijn.

Kapitaallasten (€ 430.000)

De kapitaallasten worden gevormd door enerzijds reeds gedane investering die voor de komende jaren conform het afschrijvingsbeleid worden afgeschreven. Anderzijds hebben we een investeringsbegroting opgesteld om de huidige faciliteiten in het kader van het nieuwe werk concept (hybride werken) te kunnen continueren.

OZHZ verwacht tot slot in 2026 en volgende jaren investeringen op ICT gebied om met name laptops, mobiele telefoons, enz. regulier te vervangen conform het afschrijvingsbeleid. Dat geldt ook voor reguliere vervanging van meubilair en huisvesting.

Ondersteuning SGD (€ 2,0 mln.)

Met ingang van 1 januari 2022 voert de Servicegemeente Dordrecht de taken uit die tot dan door het SCD werden uitgevoerd. Voor OZHZ gaat het om taken op het gebied van ICT, personeels- en salarisadministratie, juridische diensten en aanbestedingen. De overeenkomst betreft de ICT (€ 1,6 mln.) en overige dienstverlening, zoals inkoop, juridisch kenniscentrum en verzekeringen (€ 420.000). De paragraaf "Bedrijfsvoering" (deel IV) bevat meer achtergrondinformatie.

Huisvesting (€ 774.000)

OZHZ is gevestigd in het pand Post120 in Dordrecht. De huurkosten worden doorbelast door de verhuurder op basis van de getekende huurovereenkomst. De huisvestingskosten zijn opgebouwd uit de kale huurprijs en servicekosten en worden jaarlijks geïndexeerd.

Overige bedrijfskosten (€ 1,9 mln.)

De overige bedrijfslasten betreffen onder meer, print- en drukkosten, bedrijfsgezondheidszorg, kwaliteitszorg, externe advieskosten en telefoonkosten. De grootste onderdelen binnen deze begrotingspost zijn de software onderhoud (€ 1.167.000), facilitaire kosten (€ 148.000), externe expertise en accountant (€ 127.000), leaseauto's (€ 88.000), verzekeringspremies (€ 82.000), telefonie (€ 38.000) en voorlichting en communicatie (€ 61.000).

In de raming is rekening gehouden met € 150.000 aan extra kosten voor versterking van de functies van privacy en gegevensbescherming en informatiebeveiliging. Uitgangspunt is dit te doen in samenwerking met de omgevingsdiensten Zuid-Holland.

Additionele productkosten (€ 0,8 mln.)

Binnen deze begrotingspost zijn de additionele productkosten verantwoord voor de taakuitvoering van OZHZ. Daarbij gaat het om kosten die worden gemaakt door OZHZ en vervolgens een op een worden doorbelast aan de opdrachtgevers. Tegenover de additionele productiekosten staat dus een overeenkomstige omzet. Ook het materiële budget van de provincie Zuid-Holland voor het uitvoeren van de provinciale taken is binnen deze begrotingspost verantwoord.

Onvoorzien (€ 181.000)

De post onvoorzien is onderdeel van het weerstandsvermogen en bedraagt 0,5% van de totale lasten voor reservering. Voor meer informatie wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen (deel IV).

4. Reserves

4.1 Mutaties reserves

Onderstaand de meerjarige mutaties van de reserves:

Reserves	Beginsaldo	2025	2026	Saldo
Algemene reserve	169	604	0	773
Materieel budget PZH	155	0	0	155
Ontwikkelaanpak	26	0	0	26
Werkconcept	34	0	0	34
Onverdeeld resultaat	604	-604	0	0
Totaal	988	0	0	988

*Bedragen * € 1.000*

Algemene reserve

De algemene reserve is onderdeel van het weerstandsvermogen. Voor de beleidsuitgangspunten, omvang, en samenstelling van het weerstandsvermogen en de bijbehorende risico's wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. De toename in 2025 betreft het positieve resultaat 2024.

Materieel budget PZH

De reserve is bedoeld voor eventuele complexe dossiers van PZH.

Ontwikkelaanpak

OZHZ en zijn opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. De ontwikkelaanpak (voorheen regieplan) biedt een programmatische, doelgerichte, aanpak.

Onverdeeld resultaat

Het financieel resultaat 2024 bedraagt +/- € 604.000. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve ter versterking van het weerstandsvermogen.

De geraamde exploitatieresultaten 2025 - 2029 zijn nog niet verwerkt in het overzicht. Conform de regionale afspraken worden deze toegevoegd aan het weerstandsvermogen indien dat onder het vereiste niveau zit. In totaal gaat het om € 184.000.

IV Paragrafen

1. Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording staat dat in de Programmabegroting in elk geval de navolgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

De paragrafen Lokale heffingen, Verbonden partijen en Grondbeleid zijn niet op OZHZ van toepassing, omdat OZHZ niet wordt gefinancierd door heffingen, niet participeert in verbonden partijen en geen gronden in bezit heeft. Bijlage 2 bevat informatie voor de paragraaf verbonden partijen van de deelnemers. De overige paragrafen zijn hieronder toegelicht.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust de meerjarenbegroting is en geeft inzicht in de financiële draagkracht van OZHZ indien zich onvoorziene gebeurtenissen voordoen. Een exact sluitende meerjarenbegroting zonder toereikende buffer betekent dat elke onvoorziene financiële tegenvaller direct dwingt tot bezuinigen om alsnog een structureel sluitende begroting te houden. In dat geval staat het beleid van OZHZ ook direct onder druk. Daarom heeft OZHZ op elk moment voldoende weerstandscapaciteit nodig.

2.1 Begripsomschrijving

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de risico's, waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen enerzijds, en de capaciteit van middelen en mogelijkheden (weerstandscapaciteit) die de organisatie heeft om niet begrote kosten op te vangen anderzijds. Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die OZHZ op dat moment loopt. Hiertoe worden strategische risico's onderscheiden van de reguliere.

Reguliere risico's doen zich regelmatig voor en zijn over het algemeen goed meet- en beheersbaar. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van bestemmingsreserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Kenmerkend aan strategische risico's is dat er sprake is van niet of nauwelijks beïnvloedbare (externe) risico's. Meestal is de kans dat het risico zich voordoet klein, terwijl de financiële gevolgen groot kunnen zijn. Beide zijn moeilijk in te schatten. Dergelijke risico's kunnen samenhangen met bezuinigingen bij opdrachtgevers, onvoorziene kostenstijgingen, productiviteitsverlies en veranderingen in de vraag.

De verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit geeft het weerstandsvermogen aan.

2.2 Beleid OZHZ inzake risico's en weerstandsvermogen

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve, het budget onvoorzien en de (structureel) aanwezige begrotingsruimte. Voorzieningen behoren niet tot de weerstandscapaciteit. Uitgangspunt is dat de structurele begroting van OZHZ sluitend is. Echter, als OZHZ geconfronteerd wordt met incidentele uitgaven die leiden tot een nadelig exploitatieresultaat, dan wordt dit nadelige resultaat ten laste gebracht van de deelnemers in de GR OZHZ. De wijze waarop dit gebeurt is vastgelegd in de financiële verordening OZHZ.

Het weerstandsvermogen/de algemene reserve van OZHZ wordt gevoed uit de positieve exploitatieresultaten, totdat de vereiste weerstandscapaciteit is bereikt.

In paragraaf 2.3 vindt een verdere uitwerking plaats van het risicoprofiel. De totale benodigde weerstandscapaciteit wordt vervolgens gerelateerd aan de aanwezige weerstandscapaciteit.

2.3 Risicoprofiel Omgevingsdienst

Categorie	Omschrijving risico	Effect	Impact	Kans	Beheersmaatregel	Financieel restrisico	Benodigde weerstand-capaciteit
1 Wettelijke taken	Bezuiniging	Schaalnadeel	Medium	Medium	Frictiekostenregeling Regionaal Uitvoeringsniveau Flexibele schil Tarifiëring	377	189
2 Overige omzet (offerte en subsidie)	Bezuiniging	Schaalnadeel	Groot	Hoog	Flexibele schil	849	637
3 Ziekteverzuim	Hoger dan norm (5%)	Exploitatieverlies	Groot	Laag	Verzuimbeleid	548	137
4 SGD samenwerking	Hogere kosten	Exploitatieverlies	Laag	Medium	Bestuurlijk overleg	140	70
5 Omgevingswet	Omzetsdaling	Schaalnadeel	Groot	pm	Frictieregeling Separaat wetgevingstraject	pm	pm
Totaal benodigd weerstandsvermogen						1.914	1.033

Bedragen x € 1.000,-

Stand jaarrekening 2024

Waarschijnlijkheid

Ze er hoog	Kans > 75%
Hoog	Kans > 50% en < 75%
Medium	Kans > 25% en < 50%
Laag	Kans < 25%

Impact

Groot	financieel risico > € 400.000
Medium	financieel risico > € 150.000 en < € 400.000
Klein	financieel risico < € 150.000

Algemeen

In de jaarrekening 2024 is een voordelig exploitatieresultaat gepresenteerd van ruim € 0,6 mln. Dit resultaat wordt ten gunste gebracht van het weerstandsvermogen van OZHZ. Het AB heeft besloten om in vier jaar (2023-2026) het weerstandsvermogen weer op het gewenste niveau te brengen, door in elk geval de (eventuele) positieve rekeningresultaten uit die jaren, toe te voegen aan de algemene reserve (en dus niet terug te geven aan de deelnemers).

Voor het jaar 2024 is sprake van een positief resultaat. Dit resultaat draagt bij aan het weer op peil brengen van het weerstandsvermogen. De verwachting is dat we met het resultaat 2025 het weerstandsvermogen weer op peil hebben gebracht.

1. Bezuiniging wettelijke taken

Met de uitvoering van wettelijke taken is een budget van circa € 31,4 mln. gemoeid. Gegeven de financiële positie van gemeenten is de kans op bezuinigingen medium (50%). Met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is de financiële impact medium (€ 377.000). Daarbij is ervan uitgegaan dat het effect gedurende een periode van 2 jaar kan worden gedekt uit het weerstandsvermogen.

Beheersmaatregelen

- De gemeenten hebben een minimaal regionaal uitvoeringsniveau (RUN) vastgesteld voor de uitvoering van milieutaken. Daarmee is een zekere mate van continuïteit gewaarborgd.
- PZH heeft in dit kader de nota Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) vastgesteld.
- Daarnaast zijn in de bijdrageverordening bepalingen opgenomen ten aanzien van de meerjarige budgetten. Opdrachtgevers die individueel meer willen bezuinigen dan de norm van 2% per jaar, dienen een frictievergoeding te betalen.
- Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie.
- Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet.
- Structurele effecten worden opgevangen in het tarief.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich grotendeels tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Inschatting is een bedrag van circa € 189.000.

2. Overige omzet

De overige taken betreffen onder meer de offertetaken en subsidies. Met de uitvoering is een budget van circa € 2,8 mln. per jaar gemoeid. De kans op bezuinigingen is hoog (75%). Gerekend over een periode van 1 jaar en met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen wordt de financiële impact ingeschat op hoog (€ 849.000).

Beheersmaatregelen

Voor de adviestaken geldt dat er tot nu toe geen sprake is van enige verplichting naar gemeenten om werk bij OZHZ neer te leggen. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet. Daarmee kan flexibel worden ingespeeld op omzetfluctuaties.

Benodigde weerstandscapaciteit

Vanwege bovengenoemde beheersmaatregelen beperkt de benodigde weerstandscapaciteit zich tot de schaalnadelen, in geval van bezuinigingen. Op basis van de jaarrekening is de inschatting circa € 637.000.

3. Ziekteverzuim

In de begroting wordt uitgegaan van een norm voor ziekteverzuim van 5%. In geval van een hoger ziekteverzuim, is er sprake van productiviteitsverlies. Een laag risico is reëel gezien de ervaringscijfers over 2024 (uitkomst ziekteverzuim over 2024 is 4,81%); de financiële impact met inbegrip van onderstaande beheersmaatregelen is groot (€ 548.000), gerekend over een periode van een jaar. De kans wordt ingeschat op laag (25%).

Beheersmaatregelen:

- Het verzuimbeleid van OZHZ.
- Monitoren ziekteverzuim gedurende het jaar.
- De norm van 5% is financieel vertaald in de begroting.

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 137.000.

4. SGD samenwerking

Op dit moment wordt er gewerkt aan een nieuw dienstverlenings- en financieringsmodel van de Servicegemeente Dordrecht. De financiële effecten van dit model zijn op dit moment nog niet te overzien. Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid accepteert een risico tot een bandbreedte van 7,5% van het offertebedrag voor de jaren 2026 en 2027. Het offertebedrag bedraagt € 1.862.000. De kans wordt ingeschat op medium (50%).

Beheersmaatregelen:

- Actief overleg met deelnemers.
- Marktverkenning.

Benodigde weerstandscapaciteit

Door bovengenoemde beheersmaatregel is een weerstandscapaciteit benodigd van circa € 70.000.

5. Herziening omgevingsrecht

De Omgevingswet heeft betrekking op bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, water, natuur, infrastructuur en ontgrondingen en raakt daarmee rechtstreeks het werkdomein van OZHZ. Thans lopende separate wetstrajecten als de eerdergenoemde Wkb en de VTH-kwaliteitseisen zullen op termijn (deels of geheel) onderdeel worden van de Omgevingswet. Gekozen is voor een Omgevingswet als raamwerk, waarbij uitwerking van diverse vraagstukken en onderwerpen die voor de uitvoeringspraktijk cruciaal zijn, in onderliggende regelgeving plaatsvindt. Op dit moment is er nog veel onzekerheid over de impact voor OZHZ en zijn opdrachtgevers.

Beheersmaatregelen

Het capaciteitsbeleid van OZHZ. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Doelstelling is om 90% van de benodigde capaciteit in te vullen met eigen formatie. Voor het restant wordt de zogenaamde "flexibele schil" ingezet.

Benodigde weerstandscapaciteit

Gegeven de onzekerheden kan de financiële impact nog niet worden bepaald.

2.4 Weerstandscapaciteit versus benodigde weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van OZHZ bestaat uit de algemene reserve en de post onvoorzien. De omvang van het weerstandsvermogen per ultimo 2024 bedroeg € 334.000. Na verrekening met het positieve resultaat 2024 (€ 604.000) ontstaat een weerstandsvermogen van € 938.000. Gegeven het risicoprofiel is een weerstandsvermogen van € 1.033.000 benodigd. Door toevoeging van het positieve resultaat 2025 komt het weerstandsvermogen ultimo 2025 uit op het vereiste niveau.

3. Onderhoud kapitaalgoederen

De omvang van de kapitaalgoederen is relatief beperkt, aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset. Het gaat daarbij om:

- Het huurcontract inzake de locatie Post 120.
- De uitbesteding van de ICT-dienstverlening bij de SGD (en derhalve geen eigen investering in een netwerk, rekencentrum en generieke hardware).
- Leasecontracten voor het wagenpark.

Onderstaand een overzicht van de materiële vaste activa per categorie.

Omschrijving	Boekwaarde 2023	Boekwaarde 2024
a Huisvesting	756.442	600.478
b ICT en audiovisuele investeringen	221.690	181.009
c Meubilair	202.836	165.059
d Software	13.554	50.705
e Bedrijfsmiddelen	5.759	13.456
f Vaartuigen	1.482.602	2.626.535
	2.682.883	3.637.242

Bedragen x €

Onderstaand zijn de meerjarig geplande investeringen aangegeven:

Groep	2025	2026	2027	2028	2029
Meubilair	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Huisvesting	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
ICT	185.000	185.000	185.000	185.000	185.000
Vaartuigen	-	-	-	-	-
Software	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Bedrijfsmiddelen	20.000	5.000	5.000	5.000	30.000
Totaal	285.000	270.000	270.000	270.000	295.000

De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk gedane investeringen in de sfeer van huisvesting. Daarbij hoorden niet alleen de investeringen in het gebouw, maar ook de aanschaf van laptops voor alle medewerkers, docking stations voor alle werkplekken op kantoor, verbeterde audiovisuele apparatuur in de vergader- en projectruimtes, etc. Op deze apparatuur wordt snel afgeschreven, dat resulteert in het feit dat er jaarlijks geïnvesteerd moet worden in vernieuwing van dergelijke hardware.

Voor wat betreft meubilair worden jaarlijks diverse nieuwe bureaustoelen en bureaus aangeschaft voor de arbo-verantwoorde thuiswerkplek en op het kantoor van OZHZ. Daarnaast leert de ervaring dat er gemiddeld 3 tot 5 aangepaste bureaustoelen moeten worden aangeschaft voor medewerkers met bijzondere beperkingen. Ook is voorzien dat de komende drie jaar de sloten van alle locker-kastjes moeten worden vervangen.

Op het gebied van huisvesting zullen er in 2026 aanpassingen moeten worden gedaan in de pantry's, nu de wegwerpbekers zijn vervangen door aardewerken bekertjes en er meer afwas-capaciteit nodig is. Ook zullen in nauw overleg met de duurzaamheidsadviseurs van OZHZ nog andere energiebesparende maatregelen worden genomen en zijn er gesprekken met de verhuurder over het klimaatsysteem.

Bij de vorming van OZHZ zijn de vaar- en voertuigen en specifieke apparatuur "om niet" overgenomen van de provincie. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage. Binnen de materiële budgetten die vanuit de provincie zijn opgenomen bij OZHZ zijn middelen vrijgemaakt om de kapitaallasten te kunnen opvangen van de noodzakelijke vervangingen van de kapitaalgoederen.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend. Afschrijving vindt lineair plaats op basis van de geschatte economische levensduur.

Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. De bijdrage van PZH aan de vaartuigen is geen investeringsbijdrage maar een bijdrage in de kapitaallasten en wordt derhalve niet op de investering in mindering gebracht.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn bepaald op basis van artikel 8, tweede lid, van de Financiële en controleverordening Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid.

4. Financiering

De financieringsparagraaf in de begroting is een belangrijk instrument voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie. In het Treasurystatuut Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 20 maart 2025) zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasury functie geformuleerd en geconcretiseerd naar de verschillende deelgebieden van treasury, risicobeheer, financiën en kasbeheer. Ook zijn de organisatorische randvoorwaarden weergegeven. Tot slot zijn in het statuut de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te houden.

4.1 Algemene ontwikkelingen

De treasury functie is gebaseerd op de Wet Fido. Een belangrijk element is het meer zicht krijgen op de ontwikkeling van de financieringspositie, zowel op de korte als lange termijn. Dit betreft met name het in beeld brengen van de behoefte aan financieringsmiddelen, gerelateerd aan de investeringsplanning en de inzet van vrijvallende dan wel beschikbaar komende financieringsmiddelen.

Per 16 december 2013 is het Schatkistbankieren ingegaan. Decentrale overheden zijn verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk.

4.2 Risicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het risicobeheer zijn:

- Leningen en garanties uit hoofde van de "publieke taak" worden uitsluitend verstrekt aan door het Algemeen Bestuur goedgekeurde derde partijen;
- Uit hoofde van de treasury functie kunnen middelen worden uitgezet indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

4.3 Renterisicobeheer

Algemene uitgangspunten met betrekking tot het renterisicobeheer zijn:

- Geen overschrijding van de renterisico norm conform de Wet Fido;
- Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
- De rente typische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
- Streven naar spreiding in de rent typische looptijden en uitzettingen.

4.4 Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet Fido een norm gesteld voor het maximumbedrag waarop de organisatie haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Deze norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in de reserves. Voor 2026 bedraagt deze limiet 8,5% van € 36,4 miljoen = € 3,1 miljoen.

4.5 Renterisico norm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisico norm. Als lange financiering wordt volgens de wet Fido aangemerkt: alle financieringsvormen met een rente typische looptijd groter dan 1 jaar. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen. Het renterisico op de lange termijn wordt beperkt tot de in de wet genoemde 20% van de restant hoofdsom van de rente typische langlopende leningen. Achterliggende reden voor het gebruik van de renterisico norm is de spreiding van het renterisico over de jaren. OZHZ heeft geen financieringsvormen met een rentetypische looptijd van langer dan een jaar en verwacht deze ook niet aan te gaan in 2026. De renterisico norm bedraagt voor 2026: € 7,3 miljoen.

4.6 Relatiebeheer

Het betalingsverkeer is geconcentreerd bij de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten.

In 2013 heeft OZHZ een (verplichte) overeenkomst afgesloten met het ministerie van Financiën inzake het schatkistbankieren.

4.7 Leningenportefeuille

Voor het begrotingsjaar 2026 heeft OZHZ geen langlopende leningen in de portefeuille. De liquiditeitspositie is momenteel ruim voldoende.

Tot slot kan, op grond van onderstaande financiële indicatoren, worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van OZHZ op orde is.

Indicatoren financiering	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Netto schuldquote	33,8%	7,8%	5,6%	5,1%	4,6%	4,2%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	33,8%	7,8%	5,6%	5,1%	4,6%	4,2%
Solvabiliteitsratio	6,9%	8,4%	8,4%	8,5%	8,6%	8,7%
Grondexploitatie	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Belastingcapaciteit	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%

Een lage netto schuldquote houdt in dat OZHZ een flexibele begroting heeft. Concreet zitten middelen maar voor een beperkt deel vast in onderdelen als kapitaallasten en is bijsturing van de begroting dus voor een deel mogelijk.

De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen eigen vermogen en de totale passiva. Bij een tekort aan eigen vermogen staan de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling garant voor het aanvullen van het eigen vermogen.

De structurele exploitatieruimte is de post onvoorzien, die onderdeel is van het weerstandsvermogen.

4.8 Schatkistbankieren

Conform het Schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht om dagelijks overtollige kasgelden over te boeken naar het Rijk. OZHZ mag gemiddeld € 1 mln. aan middelen aanhouden buiten de schatkist (het zogenaamde drempelbedrag). Om te voorkomen dat OZHZ het drempelbedrag overschrijdt zijn de afspraken met de BNG inzake de afoming en overboeking aangescherpt. BNG roomt het banksaldo dagelijks automatisch af vanaf 200.000 euro en boekt het overschot over naar de schatkistrekening bij het Rijk.

5. Bedrijfsvoering

De Nota Bedrijfsvoering 2022 - 2026 van OZHZ geeft de kaders weer voor de bedrijfsvoering. Verdere uitwerking vindt plaats in de paragrafen bedrijfsvoering, financiering, weerstandsvermogen en onderhoud kapitaalgoederen van deze begroting.

5.1 Personeel & Organisatie

HR-agenda 2025-2026

De HR-agenda zal zich in 2025-2026 wederom richten op het doel een aantrekkelijke (potentiële) werkgever te zijn waar gekwalificeerde medewerkers samen werken in zelforganiserende teams. Net als in voorgaande jaren verwacht OZHZ in 2025 en ook in 2026 in te moeten zetten op het op orde brengen en behouden van de capaciteit, dit door in te zetten op actieve werving en behouden van medewerkers. De toename van het werkaanbod in aantal, omvang en complexiteit gaat gepaard met een grote krapte op de arbeidsmarkt. Dit is niet alleen het geval bij complexe technische functies zoals adviseur lucht en adviseur externe veiligheid, maar ook bij andere functies, met name senior functies. De huidige arbeidsmarkt leidt ook tot krapte op de inhuurmarkt en hoge tarieven. De normale inhuur buffer bij vacatures komt daarbij onder druk te staan. Het doel is om aantal inhuurmedewerkers fors terug te brengen.

OZHZ speelt hierop in door middel van diverse wervingscampagnes, waaronder specifieke werving voor ervaren senioren om ervoor te zorgen dat er voldoende kennis en ervaring behouden blijft. Daarnaast zetten we in op optimalisatie van de samenwerking met SGD en het inzetten van recruitmentbureaus. Daarnaast zet OZHZ in op samenwerking met de andere omgevingsdiensten binnen de provincie en door deel te nemen aan de landelijke *employerbranding* campagne (vergroten van de naamsbekendheid van omgevingsdiensten). Tevens wordt onderzocht of regionaal recruitment opgezet kan worden met de andere Omgevingsdienst in Zuid-Holland. Tot slot zullen we in 2025 nog meer dan voorgaande jaren inzetten op het zelf opleiden van medewerkers binnen diverse vakgebieden, met de verwachting dat dit in 2026 doorloopt.

Voor het behoud van medewerkers maakt OZHZ gebruik van diverse methodes voor diverse doelgroepen. Denk hierbij aan een opleidingsprogramma voor jonge startende medewerkers, specifieke acties voor medewerkers tussen de 35 en 55 jaar en medewerkers van 55 jaar en ouder. Tevens hebben we een aanschouwelijk onboardingsprogramma waarin nieuwe medewerkers de organisatie en collega's leren kennen.

Daarnaast biedt OZHZ voldoende opleidings- en ontwikkelmogelijkheden binnen de organisatie. Ook wordt er in 2025 gestart met het treffen van voorbereidingen voor het actualiseren van het functiewaarderings- en beloningssysteem, deze is aan herziening toe. De implementatie loopt door in 2026. Dit is geen uitputtende opsomming, uit exitgesprekken met vertrekkende medewerkers haalt OZHZ nieuwe signalen op die vertrekpunt zijn voor nieuwe (doelgroep) acties om medewerkers te behouden.

De medewerkers moeten ook zijn toegerust om hun taken met de vereiste kwaliteit te kunnen uitvoeren. Opleiding en training zijn belangrijk om te kunnen blijven voldoen aan de verplichte VTH-kwaliteitseisen die gemeenten en provincie in hun verordeningen hebben opgenomen. Hier draagt het strategisch opleidingsplan aan bij.

Naast het capaciteitsvraagstuk richt de HR-agenda zich ook op het welzijn van medewerkers. In 2025 in elk geval door het uitvoeren van een Preventief Medisch Onderzoek (PMO) en het inzetten op verzuimpreventie, de doorgroeimogelijkheden en vitaliteitsbeleid, als uitvloeisel van het onderzoek uit 2023 naar de Psychosociale Arbeidsbelasting. Een en ander met doorloop naar 2026.

Aanpak van het ziekteverzuim

Vanwege een relatief hoog ziekteverzuimpercentage in 2022 (6,6%) is met de arbodienst Bezig de strategie uitgezet om de medewerkers zo snel mogelijk weer op de been te krijgen. Dit wierp zijn vruchten af want in 2023 is het ziekteverzuimpercentage gedaald naar 4,6%. Hiermee valt het percentage onder de norm van 5%, dit is doorgezet naar 2024 (4,81%). Preventie en terugbrengen van het ziekteverzuim en psychisch verzuim blijft de komende jaren een belangrijke uitdaging.

5.2 Data en ICT

OZHZ streeft ernaar om in 2025 en 2026 op een professioneel niveau met data te werken en hoogwaardige dataproducten te leveren. De organisatie zet stappen om te evolueren van spreadsheets naar volwaardige dataproducten met verbeterde datakwaliteit, data-analyse en dashboarding. Dit ondersteunt zowel de VTH-taken als de bedrijfsvoering. Om deze ambitie te realiseren, werkt OZHZ sinds 2023 met het programma *Beter benutten van data*. Vanaf 2025 wordt dit programma verder geïmplementeerd, met een focus op het verhogen van de datavolwassenheid en het stimuleren van een datagedreven werkwijze binnen de organisatie. De in 2024 nieuw ingerichte Unit Data en ICT heeft als doel extra focus en expertise te bieden op het gebied van data en ICT-dienstverlening.

Belangrijke aandachtsgebieden in 2025-2026

- Heldere en stevige regie op Data en ICT door de implementatie van data governance-kaders (rollen, eigenaarschap en gedocumenteerde processen en ICT-architectuur).
- Ontwikkeling van informatieproducten om data effectief te benutten binnen OZHZ en datagedreven werken te bevorderen, evenals het vergroten van digitale vaardigheden en AI-geletterdheid.
- Verkrijgen van inzicht en overzicht in data en ICT ter ondersteuning van strategische planning en de verdere ontwikkeling van de visie.

Met een duidelijke regie op Data en ICT wordt aangesloten op de strategische doelstellingen van de organisatie en wordt inzicht verkregen in datakwaliteit en ICT-architectuur. Door samenwerking met andere omgevingsdiensten, zoals via het Datalab, wordt kennis gedeeld en innovatie gestimuleerd. Bovendien wordt data ingezet voor informatieproducten ter ondersteuning van monitoring en de optimalisatie van werkzaamheden en middelen, zoals planningsrapportages en datakwaliteitsmonitoring. Ook wordt ingezet op de ontwikkeling en implementatie van integrale oplossingen voor vraagstukken in de fysieke leefomgeving, zoals omgevingsdossiers in OpenWave en kaarten ter ondersteuning van de uitvoering van VTHA-taken.

Door een toekomstvisie op data-analyse te ontwikkelen op operationeel, tactisch en strategisch niveau, wordt inzichtelijk gemaakt hoe data de kerntaken van OZHZ efficiënter kan ondersteunen en zowel risico- als resultaatgericht kan optimaliseren.

Middels continue monitoring en verbetering van de inrichting van processen wordt het applicatielandschap efficiënter en gebruiksvriendelijker, en wordt de kwaliteit van de infrastructuur gewaarborgd. Data-analyse, informatieproducten en gebruiksvriendelijk ingerichte ICT-systemen helpen om werk- en bedrijfsprocessen nog beter in te richten en de besluitvorming te verbeteren.

Aanbestedingstrajecten

De aanbesteding voor de vervanging van het DMS is in 2023 gestart. In 2025 wordt de implementatie afgesloten. We gebruiken het momentum van de DMS vervanging om tegelijk een aantal legacy-applicaties uit te faseren. De Unit Data en ICT werkt nauw samen met inkoop om tijdig en doelgericht aanbestedingen uit te voeren en deze te combineren met noodzakelijke functionele verbeteringen. In 2025 starten de aanbestedingen voor een VTH-applicatie en een ERP systeem. Dit zal naar verwachting een doorloop hebben naar 2026.

Beter benutten van data

Het programma *Beter benutten van data* is gericht op het verhogen van de datavolwassenheid binnen de organisatie en het stimuleren van een data- en informatie gedreven werkwijze. Dit omvat het aanbrengen van structuur in de dataorganisatie en het optimaliseren van datastromen. Daarnaast wordt er actief ingezet op datakwaliteitsmonitoring door middel van dashboards.

Werkprocessen worden geoptimaliseerd door de transitie naar een datagedreven werkwijze te ondersteunen. Het eigenaarschap over data en processen wordt gestimuleerd binnen alle lagen van de organisatie, waardoor de verantwoordelijkheid voor data breed wordt gedragen.

Informatiebeveiliging en privacy

Daarnaast streven wij in 2025/2026 ernaar de veiligheid van data te waarborgen door een robuust informatiebeveiligingsbeleid en actief risicomanagement. Continue monitoring en onderhoud zorgen ervoor dat potentiële problemen vroegtijdig wordenesignaleerd en opgelost. OZHZ werkt samen met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten op het gebied van informatiebeveiliging. Dit omvat de aanstelling van verschillende IB-functies en de ontwikkeling van een gezamenlijk IB-beleid. Specifieke aandacht gaat uit naar rechten- en rollenbeheer en de naleving van wet- en regelgeving, BIO en NIS2.

Het beleid voor informatiebeveiliging en privacy wordt in 2025 geactualiseerd.

Dienstverlening SGD

Omwillen van het streven naar een hogere kwaliteit van dienstverlening, meer mogelijkheden tot maatwerk, meer innovatiekracht en een streven naar efficiency, is in 2022 de dienstverlening van het voormalige Servicecentrum Drechtsteden ondergebracht binnen de ambtelijke organisatie van de gemeente Dordrecht (hierna: SGD). Bij de start is de afspraak gemaakt dat na 2 jaar een evaluatie plaatsvindt gericht op de inhoudelijke bijsturing van de taakuitvoering en de overeenkomst. Deze evaluatie is eind 2023 uitgevoerd. Regionaal willen partijen de ruimte nemen om samen weloverwogen keuzes te maken over welke adviezen zij al dan niet overnemen.

De huidige dienstverleningsovereenkomst (DVO) met SGD loopt tot 1 januari 2026. Voor de periode daarna heeft OZHZ de mogelijkheid om het contract al dan niet te verlengen. OZHZ wilde de uitkomsten van genoemde evaluatie betrekken bij het te nemen besluit. Ook zou een nieuwe PDC en een nieuw kostenverdeelmodel worden ontwikkeld die eveneens relevant zijn voor het nemen van dat besluit. Echter, omdat de evaluatie van de SGD tegelijkertijd plaatsvond heeft die ontwikkeling stilgelegen. Om de continuïteit van de dienstverlening veilig te stellen is besloten de huidige DVO voor 2 jaar te verlengen, dus voor 2026 en 2027. Omdat het kostenverdeelmodel nog helemaal niet bekend is, heeft SGD berekend wat de huidige DVO in 2026 zou gaan kosten, en is aangegeven dat het nieuwe kostenverdeelmodel maximaal 7,5% meer of minder zal gaan kosten dan de huidige DVO. OZHZ loopt daarmee een risico van 7,5% (van de contractwaarde van € 1,9 mln). Het DB ging daarmee akkoord. Dit geeft OZHZ de tijd om in 2025 een bredere oriëntatie te doen op de organisatie van de PIOFACH-functies. Gelet op de belangrijke informatie over de toekomstige dienstverlening door het SGD die naar verwachting in juni 2025 beschikbaar komt, is het voornemen om het DB en AB in september / oktober 2025 te informeren over de uitkomsten van deze brede oriëntatie. Dat geeft nog voldoende tijd, namelijk 2,5 jaar, om daarna stappen te ondernemen om deze functies eventueel anders te gaan organiseren.

Per 1 januari 2026 gaat de relatie tussen SGD en de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen wijzigen. De samenwerkingsverhouding wordt vormgegeven op basis van partnerschap, waarin gemeenten en gemeenschappelijke regelingen eenzelfde positie en dezelfde invloed krijgen in de collectieve samenwerking. Daarnaast vormt operational excellence de focus van de dienstverlening. De uitgangspunten dienen als basis voor de vormgeving van de samenwerking en voor verdere uitwerking van het sturings-, financierings-, diensten- en kostenverdeelmodel van de SGD. De uitwerking van dit model moet uiteindelijk leiden tot een aanbod op basis waarvan partijen een definitief bestuurlijk besluit kunnen nemen over de voortzetting van de samenwerking vanaf 2026. Voor OZHZ geldt dat, volgens afspraak, uiterlijk eind 2025 een besluit moet worden genomen over de voortzetting van de dienstverlening vanaf 1 januari 2028.

Opschoning van het archief

Het toezicht op de informatiehuishouding van OZHZ is ingevolge de archiefverordening van OZHZ belegd bij de gemeentearchivaris van Dordrecht. Deze brengt jaarlijks verslag uit aan het DB over de kwaliteit van de archieffunctie. De archivaris concludeerde in 2024 dat het informatie- en archiefbeheer van OZHZ grotendeels goed op orde is. Deze conclusie is onder meer gebaseerd op het feit dat OZHZ in de afgelopen jaren de door de Archiefwet- en regelgeving vereiste ordeningsstructuur en het metadataschema vastgesteld heeft. Ook beschikt OZHZ over JOIN Zaak & Document voor de duurzame archivering van digitale archiefbescheiden. In 2025 wordt dit vervangen door Djuma. Verder oordeelde de archivaris dat er een goed calamiteitenplan aanwezig is om de risico's op schade aan de archieven als gevolg van een eventuele calamiteit te kunnen minimaliseren.

De archivaris sprak wel zorg uit over het stilvallen van de kwaliteitscontroles en de opgave ten aanzien van de selectie en vernietiging van dossiers, zowel papier als digitaal. In de afgelopen jaren is een forse inhaalslag gemaakt ten aanzien van het archief in eigen huis; in 2024 is een start gemaakt aan het opstellen van een projectplan om het papieren archief dat op externe locatie (Oasis te Almere) staat te bewerken. Dit wordt in 2025 verder afgerond en opgepakt. Daarnaast worden de kwaliteitscontroles met de implementatie van het nieuwe DMS opnieuw opgestart en wordt selectie en vernietiging van de digitale dossiers opgezet als onderdeel van de implementatie van Djuma.

Openbaarheid conform de Wet open overheid (Woo)

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. Deze begroting en jaarlijkse verantwoording vloeien voort uit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In de memorie van toelichting bij de Woo staat onder andere dat met dit artikel beoogd wordt een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo. De openbaarheidsparagraaf Woo moet in de begroting en jaarstukken worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf, zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Deze verplichting geldt sinds de jaarstukken 2022.

OZHZ handelt de meeste ingekomen verzoeken op basis van de Woo af op basis van het verleende mandaat van de gemeenten en provincie Zuid-Holland. In de jaarstukken wordt daarvan verslag gedaan. Daarnaast kan op basis van de Woo een verzoek worden ingediend bij de bestuursorganen van de gemeenschappelijke regeling. Dat komt echter zelden voor.

Veel meer dan de Wob legt de Woo de nadruk op actieve openbaarmaking. Actieve openbaarmaking betreft het uit eigen beweging (digitaal) publiceren van overheidsinformatie. De Woo bevat een verplichting om 17 gespecificeerde informatiecategorieën openbaar te maken. Deze verplichting zal echter niet voor alle categorieën tegelijk gaan gelden. In 2025 werkt OZHZ aan implementatie van de tweede fase. Dit betreft de actieve openbaarmaking van onder andere stukken van het AB en DB (mede vanwege de inwerkingtreding van de vijfde wijziging van de gemeenschappelijke regeling) en jaarplannen en jaarverslagen van de organisatie. Deze implementatie vindt plaats binnen de bestaande budgetten. De derde fase, die naar verwachting Q2 van 2026 ingaat, draait om de actieve openbaarmaking van, voor zover voor OZHZ van belang, convenanten, Woo-besluiten op aanvraag (inclusief de openbaar gemaakte documenten) en klachtenoordelen. De vierde fase, het actief openbaar maken van beschikkingen, is voor OZHZ het meest intensief. Hiervoor dient voldoende ruimte in de budgetten en personeelsplanning beschikbaar te zijn. Wanneer deze fase gereed moet zijn is nog onduidelijk,

maar OZHZ streeft naar actieve publicatie vanaf eind 2026. De mogelijkheden voor een regionaal publicatieplatform worden samen met de SGD in beeld gebracht en aanbesteed.

5.3 Communicatie

In 2025 en 2026 zet OZHZ communicatie weer strategisch in. Dit geldt zowel voor landelijke en regionale ontwikkelingen, zoals veranderingen in het VTH-stelsel, als voor expertise en advies. Bijvoorbeeld om ondernemers tijdig de juiste informatie te laten aanleveren. Daarnaast zetten we in op arbeidsmarktcommunicatie om specialistische functies te werven. Ook staat in 2026 de aanbesteding van een nieuwe website (bouw en hosting) op de planning. Enkele belangrijke speerpunten:

- Optimaliseren van de website- en contentstrategie.
- Aanbesteding van de nieuwe website (bouw en hosting).
- Medewerkers binden en boeien.
- Arbeidsmarktcommunicatie (wervingscampagnes voor specialistische functies).
- Samenwerking met andere omgevingsdiensten (bijv. op arbeidsmarktcommunicatie en gezamenlijke websitestrategie).
- Inzetten op gedragsbeïnvloeding, zowel intern als extern (zoals ondernemers vooraf beter informeren om overtredingen te voorkomen).

Website- en contentstrategie

We optimaliseren onze website- en contentstrategie door doelgerichte communicatie via de website, LinkedIn en Instagram. Wat communiceren we, voor wie, en hoe zetten we dit effectief in? Ook ontwikkelen we samen met andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten een verbeterde websitestrategie. De aanbesteding van de nieuwe website in 2026 wordt hierin meegenomen, waarbij we nauw samenwerken met de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten.

Arbeidsmarktcommunicatie blijft een belangrijk aandachtspunt. Samen met de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten werken we binnen 'Betere Wereldbaan' aan gerichte wervingscampagnes. Binnen OZHZ zetten we vooral in op het werven van specialistische functies.

Daarnaast zien we dat het aantal persvragen en de complexiteit ervan toenemen. OZHZ zet daarom in op goede persvoorlichting. We investeren ook in betere communicatie met de omgeving en verbeteren de schrijfvaardigheid van medewerkers. Voor projecten ontwikkelen we op maat gemaakte communicatiestrategieën met passende middelen.

Interne communicatie

Een prettige werkomgeving behouden is essentieel. Dit doen we onder andere door interne bijeenkomsten te organiseren, intranetgebruik te stimuleren en werkafspraken helder te communiceren. We blijven inzetten op verbindende initiatieven en spelen in op de behoeften van medewerkers. In een krappe arbeidsmarkt is het cruciaal om medewerkers te binden en te boeien. Interne en externe communicatie versterken elkaar hierin.

Gedragsinzichten

OZHZ blijft werken met gedragsinzichten om doelgroepen effectief te bereiken. Wetenschappelijke kennis helpt ons om communicatie beter af te stemmen. Dit passen we direct toe, bijvoorbeeld in brieven aan ondernemers.

Bij complexere vraagstukken werken we samen met een gedragsexpert en het gedragslab van DCMR. Ook zoeken we hierin afstemming met andere omgevingsdiensten, gemeenten en de provincie.

5.4 Huisvesting

In 2024 is een belangrijke stap gezet door het manifest MVOI te ondertekenen. Er liggen met name kansen op het gebied van onze faciliteiten en inkoop. Denk hierbij aan het gericht bezig zijn met energiezuinig werken, duurzame mobiliteit stimuleren en verantwoord inkopen van o.a. meubilair. In 2025 worden de ambities voor de komende jaren vastgesteld. Om beter invulling te geven aan het verbod om wegwerpbekers is een contract aangegaan met CupX. Zij leveren herbruikbare bekers die centraal worden gereinigd in een wasstraat bemand door medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het concept bevalt zeer goed.

Om te zorgen voor een snellere doorstroom in het werkcafé, waar werkende en pauzerende medewerkers veel samen komen, staat er een kleine verbouwing gepland. Er wordt in ieder geval een uitbreiding van de pantry gemaakt op een andere plek zodat de huidige pantry geen bottleneck meer vormt. Deze kosten zijn al meegenomen in de begroting van 2025.

In 2025 is de eerste batch kluissloten vervangen vanwege ouderdom. De volgende batch wordt vervangen in 2026 en de laatste in 2027. Naast de sloten is er ook onderhoud nodig aan de vloeren en wanden. OZHZ zit inmiddels ruim 9 jaar in het kantoor Post120. Denk hierbij aan schilderwerkzaamheden en het grondig reinigen en mogelijk zelfs vervangen van vloerdelen.

In 2025 start er een volledig nieuwe schoonmaakdienst. OZHZ heeft opnieuw aanbesteed waarbij meer focus is gelegd op kwaliteit, duurzaamheid en SROI. Hiermee voldoet OZHZ beter aan de gestelde eisen en wensen.

5.5 Interne beheersing

Rechtmatigheidsverantwoording

De commissie BBV geeft via de Kadernota rechtmatigheid 2024 haar visie over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de rechtmatigheidsverantwoording van de decentrale overheden conform artikel 75, lid 2 BBV.1 Het boekjaar 2023 was het eerste jaar waarin het opnemen van de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarstukken verplicht is gesteld door de wetgever.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de inrichting en uitvoering van processen, controleert de rechtmatigheid en rapporteert hierover. De accountant toetst de rechtmatigheidsverantwoording op getrouwheid en neemt dit mee in de accountantsverklaring.

Er is een intern controleplan opgesteld, dat in 2024 is uitgevoerd. Uitgangspunt daarbij is de minimale variant waarbij de beheersing is gericht op het kunnen afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording, zoals in 2021 door het AB is vastgesteld. Ondanks dat OZHZ heeft gekozen voor de minimale variant komt er veel af op de organisatie. In 2024 heeft OZHZ zich gericht op hoe de interne controle voldoende kwaliteit heeft om de rechtmatigheidsverantwoording te onderbouwen maar wat ook past bij de omvang van de organisatie. In 2025 en daarna gaan we dit verder ontwikkelen en invulling geven aan de adviezen zoals in de managementletter beschreven.

V BIJLAGEN

Bijlage 1 Omzet 2025 en 2026

Inwonerbijdrage

Omschrijving	2025	2026
	Structureel	Structureel
Gemeente Alblasserdam	82.105	82.384
Gemeente Dordrecht	485.429	487.079
Gemeente Gorinchem	150.070	150.580
Gemeente Hardinxveld-Giessendam	73.849	74.100
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	126.686	127.117
Gemeente Hoeksche Waard	354.521	355.726
Gemeente Molenlanden	179.428	180.038
Gemeente Papendrecht	132.103	132.552
Gemeente Sliedrecht	102.384	102.732
Gemeente Zwijndrecht	182.624	183.245
Provincie Zuid-Holland	746.220	748.757
	2.615.419	2.624.310

Jaarprogramma

Omschrijving	2025		2026	
	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel
Gemeente Alblasserdam	1.903.710	37.227	1.902.307	26.148
Gemeente Dordrecht	9.757.304	1.000.656	9.752.988	702.841
Gemeente Gorinchem	715.550	29.361	712.953	20.623
Gemeente Hardinxveld-Giessendam	1.493.682	23.245	1.495.600	16.327
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	650.957	46.325	647.606	32.538
Gemeente Hoeksche Waard	2.043.525	107.288	2.024.851	75.357
Gemeente Molenlanden	2.069.203	156.319	2.062.484	109.795
Gemeente Papendrecht	665.942	83.617	663.691	58.731
Gemeente Sliedrecht	666.074	31.489	664.369	22.117
Gemeente Zwijndrecht	1.135.736	41.943	1.130.869	29.460
Provincie Zuid-Holland	8.834.138	570.791	8.795.020	400.912
	29.935.821	2.128.261	29.852.738	1.494.848

De incidentele omzet in het jaar 2026 betreft 70% van de incidentele omzet 2025 (incl. indexering) die ter dekking van de begroting als structureel is aangemerkt.

Bijlage 2 Informatie voor verbonden partijen

a) de naam en de vestigingsplaats;	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, gevestigd te Dordrecht.																								
b) het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de bestuursorganen van de gemeenten in Zuid-Holland Zuid en de provincie Zuid-Holland bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht en andere opgedragen taken.																								
c) het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft in 2024;	De omzet betreft de realisatie 2024. <table> <tr><td>Alblasserdam</td><td>€ 1.825.579,12</td></tr> <tr><td>Dordrecht</td><td>€ 11.502.313,33</td></tr> <tr><td>Gorinchem</td><td>€ 1.034.085,96</td></tr> <tr><td>Hardinxveld-Giessendam</td><td>€ 688.594,33</td></tr> <tr><td>Hendrik-Ido-Ambacht</td><td>€ 716.469,17</td></tr> <tr><td>Hoeksche Waard</td><td>€ 2.309.271,90</td></tr> <tr><td>Molenlanden</td><td>€ 2.254.071,16</td></tr> <tr><td>Papendrecht</td><td>€ 970.204,75</td></tr> <tr><td>Slidrecht</td><td>€ 903.487,19</td></tr> <tr><td>Zwijndrecht</td><td>€ 1.287.581,60</td></tr> <tr><td>Provincie</td><td>€ 9.774.760,09</td></tr> <tr><td>TOTAAL</td><td>€ 33.266.418,60</td></tr> </table>	Alblasserdam	€ 1.825.579,12	Dordrecht	€ 11.502.313,33	Gorinchem	€ 1.034.085,96	Hardinxveld-Giessendam	€ 688.594,33	Hendrik-Ido-Ambacht	€ 716.469,17	Hoeksche Waard	€ 2.309.271,90	Molenlanden	€ 2.254.071,16	Papendrecht	€ 970.204,75	Slidrecht	€ 903.487,19	Zwijndrecht	€ 1.287.581,60	Provincie	€ 9.774.760,09	TOTAAL	€ 33.266.418,60
Alblasserdam	€ 1.825.579,12																								
Dordrecht	€ 11.502.313,33																								
Gorinchem	€ 1.034.085,96																								
Hardinxveld-Giessendam	€ 688.594,33																								
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 716.469,17																								
Hoeksche Waard	€ 2.309.271,90																								
Molenlanden	€ 2.254.071,16																								
Papendrecht	€ 970.204,75																								
Slidrecht	€ 903.487,19																								
Zwijndrecht	€ 1.287.581,60																								
Provincie	€ 9.774.760,09																								
TOTAAL	€ 33.266.418,60																								
d) de omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;	<i>Eigen vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: 31-12-2023 € 654.962 31-12-2024 € 988.399 <i>Vreemd vermogen</i> verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar: 31/12/2023 € 7.896.055 31/12/2024 € 13.240.152																								
e) de omvang van het financiële resultaat van OZHZ in het begrotingsjaar.	Het resultaat voor het jaar 2024 bedraagt € 604.106.																								

Bijlage 3 Balans meerjarig

[illegible]

Bijlage 4 Begroting 2026 Structureel en incidenteel

Begroting 2026 OZHZ	Structureel		Incidenteel		Totaal
Baten	primair	overhead	primair	overhead	
Inwonerbijdrage	2.624	-			2.624
Wettelijke taken	31.348	-			31.348
Offerte- en subsidietaken	2.151	-	213		2.364
Overige baten	200	-			200
Totaal baten	36.323	-	213	-	36.536
Lasten					
Personeelskosten	23.716	6.690	-		30.406
Kapitaallasten	277	154			431
Ondersteuning SCD	-	1.996			1.996
Huisvesting	-	774			774
Overige bedrijfskosten	1.086	793			1.879
Additionele productkosten	796				796
Onvoorzien	129	52			181
Overige bijzondere posten	-	-			-
Totaal lasten	26.004	10.459	-		36.463
Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	10.319	-10.459	213		73
Onttrekkingen aan reserves	-				-
Toevoegingen aan reserves	-				-
Gerealiseerd resultaat	10.319	-10.459	213		73
Bedragen × EUR 1.000					
<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	2.624		-		2.624

Bestuursnotitie

Datum 10 juli 2025

Onderwerp Zienswijzen op de ontwerpbegroting 2026

De ontwerpbegroting 2026 van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) is op 10 april 2025 voor zienswijze aangeboden aan de raden en Provinciale Staten. Zij zijn tevens in de gelegenheid gesteld om een reactie te geven op de voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2024. Verzocht is de zienswijzen voor 10 juni 2025 aan OZHZ toe te zenden.

De ingekomen zienswijzen leiden tot een aanvullende toelichting in de begroting 2026 over het doortrekken voor 70% van de incidentele omzet uit het jaar als zijnde “structureel”. Op basis van het verleden is de constatering namelijk dat deze incidentele omzet een structureel karakter heeft. Op basis van het voorzichtigheidsprincipe is 70% van deze omzet doorgetrokken. Dit biedt OZHZ mede in het kader van benodigde bezuinigingen op met name externe inhuur de mogelijkheid om hier vast personeel op in dienst te nemen. Doet OZHZ dit niet dan zal dat betekenen dat de tarieven moeten stijgen. In de bijdrage van de deelnemers is dit echter nog niet verwerkt (zie ook bijlage 1), zodat het voor de deelnemers incidenteel blijft. De frictiebepaling uit de bijdrageverordening is hierop niet van toepassing.

Deze bestuursnotitie geeft het algemene beeld van de zienswijzen en de reactie van OZHZ. Voorafgaand aan de bespreking in het AB op 10 juli 2025 bericht OZHZ, conform de Wet gemeenschappelijke regelingen, de raden en Provinciale Staten over het oordeel van het DB over de ingekomen zienswijzen en de conclusies die het daaraan verbindt.

Overzicht van de ingekomen zienswijzen

Onderstaand een overzicht van aangeleverde zienswijzen:

	Zienswijze ontvangen:
Alblasserdam	V
Dordrecht	V
Gorinchem	V
Hardinxveld-Giessendam	V
H-I-Ambacht	V
Hoeksche Waard	V
Molenlanden	V
Papendrecht	V
Sliedrecht	V
Zwijndrecht	V
Provincie Zuid-Holland (PZH)	V

De ingebrachte zienswijzen zien op de volgende onderwerpen:

- 1) De jaarstukken en voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2024.
- 2) Voorbereiding op het ravijnjaar 2026.
- 3) De ontwerpbegroting 2026.
- 4) Overig.

Ad 1) Jaarstukken en voorgenomen bestemming van het rekeningresultaat 2024

De gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht en Zwijndrecht en PZH melden expliciet dat zij instemmen met het voorstel om het rekeningresultaat toe te voegen aan het weerstandsvermogen.

Aanvullend merken de gemeenten Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam en Papendrecht op dat zij ervan uitgaan dat, indien het weerstandsvermogen conform afspraak is gerealiseerd, toekomstige positieve rekeningresultaten terugvloeien naar de gemeenten. Daarnaast verzoekt Hardinxveld-Giessendam tijdig te worden geïnformeerd als de meerjarenbegroting afwijkende vooruitzichten laat zien en daarbij aan te geven welke beheersmaatregelen genomen kunnen worden. Zwijndrecht verwijst naar haar bekende standpunt dat zij alleen een minimale reserve-omvang bij gemeenschappelijke regelingen wenselijk acht.

Sliedrecht meldt niet te kunnen instemmen met het voorgenomen voorstel aan het algemeen bestuur om het positieve resultaat toe te voegen aan het weerstandsvermogen. Hoewel het voorstel degelijk is onderbouwd, is de gemeente van mening dat dit voorstel via de gebruikelijke route van een begrotingsvoorstel zou moeten lopen. Sliedrecht licht toe dat zij eraan hecht dat er geen bestemmingsreserves, worden opgebouwd maar voor concrete plannen concrete verzoeken worden gedaan tot aanpassing van de begroting. Graag ziet de gemeente toekomstige zienswijzen in deze lijn opgesteld.

Reactie van OZHZ

De ingekomen reacties geven geen aanleiding tot aanpassing van de begroting. De opmerkingen over toekomstige positieve resultaten zijn in lijn met de bestaande regionale afspraken. Ook informeren wij u tussentijds als de financiële vooruitzichten veranderen. OZHZ berekent jaarlijks bij de begroting het minimaal benodigde weerstandsvermogen op grond van gekwantificeerde risico's. Eventuele overschotten komen via de resultaatbestemming van de jaarrekening ten gunste van de eigenaren. Buiten het weerstandsvermogen hanteert OZHZ geen algemene reserves.

Inzake de reactie van Sliedrecht is in het AB op 10 juli 2025 nogmaals toegelicht dat het voorstel gebaseerd is op een reeds eerder genomen besluit van het AB. Enkele jaren geleden is een negatief rekeningresultaat ten laste van het weerstandsvermogen gebracht met de afspraak om binnen een periode van 4 jaar dit weer terug te brengen op het gewenste/vereiste niveau. Daarnaast is het niet juist dat een voorstel om het rekeningresultaat te bestemmen via een begrotingsvoorstel zou moeten lopen.

Ad 2) Voorbereiding op het ravijnjaar 2026 / financiële ombuigingen

Vrijwel alle gemeenten spreken hun waardering uit over het resultaat van de bestuursopdracht inzake de ombuigingsmogelijkheden. Genoemd wordt onder andere de gezette stappen richting kostenbeheersing, kwaliteitsverbetering en versterking van de financiële positie. De gerichte focus op interne efficiëntie,

taakuitvoering, procesoptimalisatie en samenwerking met deelnemers sluit aan bij de eigen ambities om publieke middelen doelmatig en doeltreffend in te zetten. De uitvoering van de voorgenomen bezuinigingen vraagt om inzet van zowel OZHZ als de deelnemende gemeenten. Dit vereist adequate monitoring, en men ziet de rapportage over de voortgang met belangstelling tegemoet.

Dordrecht merkt op dat een besparing wordt bereikt van circa 3,5% (deels tarief, deels besparing op activiteiten). Dat is een goede ontwikkeling, maar hiermee wordt het afgesproken doel van 5% nog niet behaald. De gemeente verzoekt daarom om aanvullende voorstellen uit te werken, waarmee de totale 5% kan worden gerealiseerd. Met het terugleggen bij de eigenaren van de invulling van de laatste 1% door middel van het beleggen van taken bij OZHZ kan de gemeente niet akkoord gaan.

Papendrecht constateert dat uit de begroting blijkt dat voor 2026 een besparing wordt bereikt van ca 4% in 2026/2027 en dat daarmee de ombuigingsdoelstelling van 5% voor een groot deel wordt bereikt. Wel wordt deze tariefsverlaging weer volledig opgeslokt door loon- en kostenstijgingen waardoor per saldo toch een tariefsverhoging nodig is voor 2026 van 0,34%. Inmiddels is er ook een nieuw concept-CAO voor 2026/2027. De gemeente verzoekt de ontwerpbegroting aan te passen als dit akkoord afwijkt van de prognose voor loon- en kostenstijgingen waarmee rekening is gehouden in de ontwerpbegroting. Tot nu toe worden deze prijsstijgingen steeds buiten de ombuigingsdoelstelling gehouden. De gemeente vraagt daarom om dit onderwerp te agenderen voor het volgende AB en de mogelijkheden van een nieuwe bestuursopdracht te bespreken en dit te betrekken bij de richtlijnen voor uw begroting 2027 e.v. Daarnaast wijst de gemeente op de mogelijke financiële gevolgen van de veranderde geopolitieke situatie.

Zwijndrecht merkt op dat OZHZ de aangekondigde ombuigingen heeft verwerkt in de begroting 2026. Richting 2027 roept de gemeente op om eind 2025 aan te geven hoe de overige 0,5% bezuiniging ingevuld gaat worden.

Alblasserdam spreekt de verwachting uit dat zij, naast de gekozen volumebeperking in 2024 en de bezuiniging van 2% in 2025 in 2026 minder gaat afnemen dan OZHZ heeft opgenomen in de conceptbegroting voor 2026, vanwege de flinke bezuinigingsopgave. Constatering is dat er de afgelopen jaren sprake was van een onderbesteding en de eerste cijfers van dit jaar ook lijken te wijzen op een onderbesteding. De gemeente wil dan ook graag samen met OZHZ kijken of er voor 2026 scherper kan worden begroot. Hiermee hoopt zij dat eventuele bezuinigingen voor OZHZ in de praktijk weinig nadelige effecten hebben. In oktober 2025 bespreekt de gemeente graag hoe het beste kan worden omgegaan met de eventuele bezuinigingen.

Reactie van OZHZ

OZHZ gaat uit van een collectieve besparing van 5% door efficiencymaatregelen en gemeenschappelijke inhoudelijke keuzes. De besparingen worden hoger, al naar gelang meer gemeenten individueel beslissen over te gaan tot een bredere uitvoering van de VTHA-taken door OZHZ. Deelnemers die meer wensen te besparen kunnen dit ook doen door beleidskeuzes te maken die impact hebben op de specifieke taken die OZHZ voor hen uitvoert. Wij rapporteren u periodiek over de voortgang in de bestuursrapportages. Het houdt dus niet op bij de reeds toegezegde ombuigingen.

De suggestie van Papendrecht om de indexering te betrekken bij de bezuinigingsopgave delen wij echter niet. De bijdrageverordening stelt dat de bijdrage aan OZHZ jaarlijks wordt geïndexeerd. Het niet indexeren

zou een additionele taakstelling betekenen. Bovendien ontvangt u hiervoor compensatie via het Gemeentefonds.

OZHZ heeft absoluut oog voor de financiële opgaven van uw gemeenten en provincie. Wij leveren onze bijdrage met een ambitieus ombuigingsprogramma. Dat moeten wij combineren met complexe opgaven, zoals de krappe arbeidsmarkt, het kunnen voldoen aan de landelijke robuustheids- en andere kwaliteitseisen, enzovoort. OZHZ kan zich daarom niet vinden in de suggestie om een additionele bestuursopdracht te verstrekken. We zien inderdaad een grote maatschappelijke onzekerheid, maar anderzijds zien we ook een vertraging van de bezuiniging op het Gemeentefonds naar 2028. Verder willen wij u nog wijzen op de toenemende druk op, en daarmee gepaard gaande uitdagingen en maatschappelijke aandacht voor, een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving.

OZHZ waardeert de positief kritische reacties en blijft onverminderd de balans bewaken tussen financiële ruimte, personele inzet en de kwaliteit van dienstverlening.

Ad 3) De ontwerpbegroting 2026

Incidentele omzet voor 70% structureel verwerkt in de begroting

De gemeenten Alblasserdam, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht en Zwijndrecht maken opmerkingen over de manier van begroten waarbij 70% van de incidentele omzet wordt aangemerkt als structureel. Dit komt onverwacht en sommige gemeenten geven aan er niet mee te kunnen instemmen, omdat zij structurele taken al structureel financieren.

Reactie van OZHZ

OZHZ begrijpt de ingekomen reacties over de manier van begroten waarbij 70% van de incidentele omzet wordt aangemerkt als structureel. Een aantal gemeenten financiert de structurele taken inderdaad al op structurele wijze. Een aanpassing van de ontwerpbegroting doet meer recht doet aan de feitelijke situatie.

Met de begroting geven wij een zo reëel mogelijk financieel beeld. De financiële ramingen zijn enerzijds gebaseerd op harde verplichtingen en toezeggingen, zoals het structurele budget van de jaarprogramma's. Anderzijds maken we een inschatting van de verwachte omzet en kosten, op grond van ervaringen in het verleden en een blik op toekomstige ontwikkelingen. Op deze manier zijn wij het beste in staat om onze organisatie toekomstbestendig in te richten, zowel in financiële als personele zin. Uiteraard met de benodigde flexibiliteit om te kunnen afschalen, als het werkaanbod structureel vermindert.

In dat licht is het noodzakelijk om de verwachte incidentele omzet van de deelnemers in de begroting en het jaarprogramma mee te nemen in de ramingen. Voorzichtigheidshalve doen we dit niet voor de volle honderd procent, maar nemen we zeventig procent van de huidige incidentele omzet aan. Zouden we dat niet doen, dan zouden we alleen met extra inhuur (en dus hoge kosten) kunnen inspelen op een extra vraag, los van het feit of dat überhaupt lukt. Ook zou het tarief in dat geval aanmerkelijk hoger komen te liggen. Immers, een deel van de vaste lasten lopen door en moet dan over een kleiner aantal uren worden uitgesmeerd. Wanneer vervolgens, zoals realistisch is, de omzet toch hoger is leidt dat tot een exploitatieoverschot. Dit overschot wordt weliswaar aan de deelnemers uitgekeerd, doch deze is lager als gevolg van de hogere kosten door late inhuur. Hiermee doen OZHZ en de deelnemers elkaar te kort.

Bijlage 1 bevat de bijdrage per deelnemer. Deze bestaat uit de reguliere structurele bijdrage (inwonerbijdrage en jaarprogramma), vermeerderd met 70 procent van de geraamde incidentele omzet. De inwonerbijdrage en het structurele deel van het jaarprogramma zijn bindend voor u als deelnemer. Op dit deel is ook de frictiebepaling in de bijdrageverordening van toepassing. Het incidentele deel van het jaarprogramma is een inschatting van OZHZ. Dit deel is niet bindend. De frictiebepaling van de bijdrageverordening is niet van toepassing. Een deelnemer kan dit budget dus afbouwen, zonder dat daarvoor een frictievergoeding voor verschuldigd is.

Gelet op de ingekomen reacties passen wij bijlage 1 van de ontwerpbegroting 2026 zodanig aan dat duidelijk is welk deel van de bijdrage structureel en daarmee bindend is en welk deel incidenteel en niet bindend.

Overige opmerkingen over de ontwerpbegroting 2026

Dordrecht onderschrijft het belang van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel. De rekening van de uitvoeringskosten mag echter niet zomaar bij de gemeenten komen te liggen. Ook het Rijk zal zijn aandeel moeten nemen. Waar dit traject toch leidt tot meer kosten voor gemeenten wil zij daar met een begrotingswijziging vroegtijdig bij worden betrokken. Ook wordt opgemerkt dat de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen leiden tot veel wijzigingen in het werk bij OZHZ. Het blijft de komende jaren van belang om die veranderingen en meerkosten zo goed als mogelijk in beeld te houden of te brengen. De gemeente kan OZHZ verder volgen in de nieuwe en actuele onderwerpen die in de ontwerpbegroting staan genoemd. Vooralsnog krijgt de gemeente geen of weinig rijksmiddelen voor deze belangrijke nieuwe thema's, zodat de inzet vanuit bestaande middelen zal moeten worden gefinancierd, bijvoorbeeld door projecten of prioriteiten te wijzigen of actualiseren. Tenslotte wijst de gemeente op de voorjaarsbrief van OZHZ en daarin opgenomen verzoek om binnen het gemeentelijk jaarprogramma het aandeel incidenteel budget te verlagen en het aandeel structureel budget te verhogen. Binnen het Jaarprogramma van Dordrecht heeft het incidenteel budget een omvang van circa € 1 miljoen of 10% van het totale jaarprogramma. OZHZ vraagt in de eerste plaats om het structureel maken van het budget voor de E-agenda. Juist deze middelen zijn echter binnen de Dordtse begroting niet structureel geborgd. Deze budgetten zijn ook niet verankerd in een rijksbijdrage. Of en in welke mate de gemeente aan het verzoek tegemoet kan komen vraagt verdere afstemming over de flexibiliteit bij wijziging in bijvoorbeeld het aanbod van werk. De raad draagt het college daarom op dit verder met OZHZ uit te werken en hier een besluit over te nemen.

Gorinchem constateert dat de begroting 2026 is gebaseerd op de begrotingsrichtlijnen 2025, die het AB op 30 november 2024 vaststelde. De begroting 2026 en de meerjarenraming begroting 2027-2029 zijn structureel in evenwicht. Geheel conform eerder gemaakte afspraken past OZHZ, met het oog op het ravijnjaar 2026, een tariefverlaging toe van 2,7% en een extra verlaging van 0,5% vanaf 2027.

Hardinxveld-Giessendam verzoekt om in beeld te brengen waar bovenwettelijke taken inhoudelijk overlappen met gemeentelijke activiteiten, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid en circulariteit. Het is logisch dat zowel OZHZ als de gemeente zich met deze onderwerpen bezighouden. Het is belangrijk dat OZHZ en de gemeente elkaar aanvullen en versterken. Voorkomen moet worden dat er overlap in expertises ontstaat, wat kan leiden tot onduidelijkheid over welke taken en kennis bij welke organisatie is belegd.

Hoeksche Waard laat weten dat zij de inzet om de ombuigingen in de ontwerpbegroting te verwerken waardeert. De gemeente ziet daarom af van het indienen van een zienswijze.

Papendrecht merkt op dat de uitvoeringskracht onder druk staat. Samenwerking en innovatie zijn noodzakelijk. De gemeente ziet de uitwerking van businesscase voor mogelijk kansrijke overdracht van taken met interesse tegemoet. Verder wijst de gemeente er op dat enkele voorstellen uit de voorjaarsbrief van OZHZ aan het college nog niet zijn opgenomen in de begroting. Zij beoordeelt nut en noodzaak bij het eigen jaarprogramma 2026. In het verlengde daarvan zullen eventueel benodigde mutaties in budgetten worden verwerkt in de Perspectiefnota 2026 van de gemeente (voorjaar 2026). Tenslotte merkt Papendrecht op dat zij, voorafgaand aan de begrotingscyclus 2027 en samen met de regiogemeenten, een kaderbrief wil opstellen.

Sliedrecht wijst op de inwerkingtreding van de Omgevingswet waardoor er mogelijk aanvullende specifieke afspraken nodig zijn op verschillende milieuthema's. De gemeente wijst ook op de overgang van bodemtaken naar het gemeentelijke bevoegde gezag. De exacte uitwerking en gevolgen hiervan op de werkzaamheden van OZHZ zijn op dit moment nog onvoldoende duidelijk. Voor de gemeente als opdrachtgever is het van belang om tijdig beter inzicht te krijgen in de gevolgen van deze ontwikkelingen voor de aard en omvang van de werkzaamheden die OZHZ voor Sliedrecht uitvoert. Verzoek is daarom om de gemeente Sliedrecht medio augustus 2025 een eerste evaluatie te geven ten aanzien van de uitvoering en de (mogelijke) financiële impact van deze ontwikkelingen.

PZH stemt in met vaststelling van de ontwerpbegroting 2026. De meerjarenraming 2026-2028 wordt voor kennisgeving aangenomen. Opgemerkt wordt dat een aantal ondergeschikte (aandachts-) punten nog kan worden meegenomen in de definitieve begroting 2026. Dit betreft:

- PZH stemt in met de verhoging van de uurtarieven en de geraamde totale provinciale structurele bijdrage. Deze verhogingen in 2026 zijn in overeenstemming met het eerder genomen besluit in het AB OZHZ van 29 november 2024.
- PZH verzoekt om de deelnemers in 2026 regelmatig op de hoogte te houden in welke mate de nog door te voeren efficiëncymaatregelen daadwerkelijk worden gerealiseerd. Het is goed om inzicht te hebben in welke mate de efficiëncymaatregelen daadwerkelijk het gewenste effect hebben bereikt. Mocht gedurende 2026 blijken dat de kwaliteit van de uitvoering onder druk komt te staan dan is het van belang dat daarover in een zo vroeg mogelijk stadium het gesprek met de (individuele) opdrachtgevers wordt gevoerd.
- PZH zal voor aanvullende opdrachten een nader gespecificeerde opdrachtbrief (inhoud en budget) verstrekken.
- PZH wijst op de bandbreedte van 5-10% van de risico's van de Omgevingswet. De onzekerheid van deze bandbreedte maakt dat het bepalen van de omvang niet realistisch is. De VNG heeft het onderzoek naar de financiële impact van de Omgevingswet inmiddels stopgezet. OZHZ zal onderzoeken hoe het risico van de Omgevingswet is te kwantificeren en hierover afstemmen met de andere omgevingsdiensten.

Tenslotte vermeldt PZH dat aan de in de provinciale kaderbrief 2026 opgenomen onderwerpen Doorontwikkeling Omgevingsdiensten, IBP-VTH, Omgevingswet, Herstructurering Gemeentefonds 2026 en MVOI naar tevredenheid aandacht is besteed. Voor wat betreft IBP-VTH benadrukt PZH dat de in de

kaderbrief genoemde robuustheidcriteria voor onder meer innovatiebudget (1%) ook in financiële zin zijn verwerkt in de begroting 2026.

Reactie van OZHZ

OZHZ deelt de mening dat het Rijk zijn aandeel moet nemen in de uitvoeringskosten van het (vervolg op het) Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel. Op landelijk niveau zijn hierover afspraken gemaakt tussen het Rijk en de koepels van VNG en IPO. Buiten de personele inzet van medewerkers van omgevingsdiensten en de begroting van OmgevingsdienstNL (de 'branchevereniging' van directeurs van omgevingsdiensten) is het niet zo dat omgevingsdiensten er apart extra aan bijdragen. OZHZ zal wel de benodigde middelen moeten vrijmaken om te voldoen aan landelijke eisen met betrekking tot de robuustheid en de kwaliteitscriteria. Dan gaat het met name om investeringen in tijd en geld op het gebied van expertise, competenties en ICT. Uitgangspunt is dat OZHZ deze kosten opvangt in de eigen exploitatie, afgesproken budgetten met de opdrachtgevers (inwonerbijdrage en jaarprogramma) of additionele bijdragen en subsidies van het Rijk. Mocht dit inhoudelijke of financiële consequenties hebben, dan leggen wij deze voorafgaand aan u voor.

Inzake het in beeld brengen van de meerkosten van de Omgevingswet wijst OZHZ op het onderzoek van de VNG naar de effecten van de Omgevingswet. Dat onderzoek is stopgezet. De VNG-commissie constateert namelijk dat er nu geen zinnige uitspraken over kunnen worden gedaan. OZHZ onderzoekt zelf wel de administratieve verplichtingen vanwege de Omgevingswet. Er zijn, in vergelijking met de situatie van voor de Omgevingswet, thans veel extra administratieve handelingen nodig vanwege de nieuwe opzet met MBA's (milieubelastende activiteiten). Het blijft echter lastig om dat goed in beeld te brengen, wat ook blijkt uit het stopzetten van het onderzoek bij de VNG. Een en ander is ook in het AB van 20 maart 2025 aan de orde geweest, met de oproep aan de gemeenten om bij de VNG aan te kaarten om dit goed te monitoren en er actie op te ondernemen.

Waar deelnemers aangeven dat nieuwe en actuele onderwerpen (zoals zeer zorgwekkende stoffen, de circulaire agenda en de Kaderrichtlijn water) vanuit bestaande middelen moeten worden gefinancierd, dan wel door projecten of prioriteiten te wijzigen of te actualiseren, zal OZHZ met hen bespreken welke prioriteiten zij dan willen stellen. Overigens zullen wij bij de begrotingsrichtlijnen 2027 een actueel beeld geven van de benodigde budgetten van de bodemtaken en overige onderwerpen.

Overlap in expertises en werkzaamheden van OZHZ en zijn deelnemers moet inderdaad zoveel mogelijk worden voorkomen. Specifiek voor wat betreft de taakuitvoering in het kader van duurzaamheid en circulariteit geldt dat wij deze goed afstemmen en dat de werkzaamheden en rolverdeling voortkomen uit de wensen en behoeften van de deelnemers.

Ad 4) Overig

Hardinxveld-Giessendam spreekt haar waardering uit voor de werkzaamheden die door OZHZ in 2024 zijn uitgevoerd. Daarbij wil de gemeente de uitvoering van de bouwtaken van Hardinxveld-Giessendam naar OZHZ per 1 januari 2025 uitlichten. 2024 stond in het teken van het opstellen van de businesscase en de voorbereiding op de overdracht van deze taken. De gemeente stelt voor om in het najaar een eerste evaluatie uit te voeren.

Hendrik-Ido-Ambacht is positief over de transparante wijze waarop OZHZ de verschillende scenario's voor kostenbeheersing heeft gepresenteerd, inclusief de mogelijke rol van gemeenten in het verschuiven van taken. Zo kwam de OZHZ met een voorjaarsbrief, waarin is aangegeven dat er vanaf 2026 bezuinigingen mogelijk zijn op verschillende werkzaamheden. De bezuinigingen komen voort uit lagere bestedingen in de afgelopen jaren. Wat de gemeente betreft biedt dit een constructief kader om in gesprek te blijven over verdere optimalisering van de samenwerking.

Zwijndrecht noemt de inwerkingtreding van de Omgevingswet als belangrijke mijlpaal waarbij in de voorbereiding en totstandkoming door betrokken partijen veel tijd in geïnvesteerd is om te komen tot inhoudelijke en financiële afspraken. Bij de inwerkingtreding zijn de bodemtaken gedeeltelijk overgegaan van provincie naar gemeente(n) als bevoegd gezag. Het niet meekomen van benodigd budget voor deze extra taak zorgt, mede gezien de bezuinigingen, voor een extra uitdaging in de uitvoering. Het verkrijgen van meer inzicht in bronnen van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) heeft in 2024 een vervolg gekregen waarin de uitvraag bij bedrijven om hier informatie over aan te leveren, aan heeft bijgedragen. De E-agenda als versnelling van de energietransitie liep tot 2024 waarbij het onderdeel energietoezicht inmiddels wordt uitgevoerd als basistaak door OZHZ. In 2024 is ook het Circulaire regio overleg ontstaan, waarin de gemeenten en OZHZ vanuit een circulaire agenda belangrijke stappen zetten om te komen tot de nationale doelstellingen van 50% circulair in 2030 en een volledige circulaire economie in 2050. Samenwerking op beleidvorming, uitwisseling van kennis en krachtenbundeling op het onderwerp spelen daarin een belangrijke rol waarin OZHZ als belangrijke partner fungeert. De gemeente dankt daarom OZHZ voor de inzet in 2024.

Reactie van OZHZ

Wij onderschrijven deze aandachtspunten van de respectievelijke gemeenten. Met Hardinxveld-Giessendam zullen separaat afspraken worden gemaakt om de uitvoering van de bouwtaken te evalueren.